

సంపుటము 33

సంచిక 1

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

Andhra Rastra Prarambha Vidya

(విద్యావిషయిక మాసపత్రిక)

ఏప్రిల్ 1944

సంపాదకులు :

శ్రీయుత మహావాది వేంకటరత్నముగారు, బి.ఎ.,

వ్యవస్థాపకులు :

శ్రీయుత ఈదర వెంకయ్యగారు,

ప్రాకృతిక ట్రస్టు :

రామా అండ్ కో.,

హెడ్ ఆఫీసు :— ఏలూరు,

బ్రాంచెస్ :— గుంటూరు - రాజమండ్రి.

విషయ సూచిక

1. నిత్యసంకీర్తనము
2. భగవద్భక్తి - (పద్య)——కల్లూరు అహోబలరావుగారు
3. పారశాలల క్రమశిక్షణము——ఆచార్య శ్రీ మామిడిపూడి
వెంకటరంగయ్యగారు
4. చిద్విలాసము - (నాట)——కొడాలి దామోదరయ్యగారు
5. యుద్ధప్రచార గీతము - (పాట)——బాలకవి అన్నాప్రగడ వీర
రాఘవయ్యగారు
6. పల్లెటూరి ఉపాధ్యాయనిస్థితి——మారెళ్ళ వెంకటసుబ్బారావుగారు
7. భూకోశ ప్రశ్నోత్తరములు——తాతా జగన్నాథరావుగారు
8. నీతివిద్య - తదావశ్యకత——వేదుల నరసింహముగారు
9. ఎనిమిదవతరగతి పబ్లిక్ పరీక్ష——జంధ్యాల వెంకటశేషయ్యగారు
10. తిమ్మరుసు - (పద్య)——బాలకవి అన్నాప్రగడ వీర రాఘవయ్యగారు
11. తప్పెవరిది ? జి. కె. చౌదరిగారు
12. సంపాదకులకు లేఖ——యస్. బి. సంపత్కుమార్ గారు
13. సభలు——తీర్మానములు

ఆంధ్రరాష్ట్రప్రాతఃపఠవిద్య

ANDHRA RASTRA PRARAMBHA VIDYA

విద్యావిషయిక మాసపత్రిక

సంపుటము

33

ఏలూరు, 15 ఏప్రిల్

సంచిక

1

నిత్య సంకీర్తనము

వివరణము :

తన భావముల ఆధ్యాత్మికజీవితము ననుష్ఠింపలేనివా డెవ్వరునుండడు. ప్రతి వారును అట్లానర్పంగలరు. దానికంతటికిని గావలసినది సామాన్యత, సరళత, ఉన్నతా దర్శమునందలి సత్యదీక్ష ఒకదానిని మనము విశ్వసించుటా, విశ్వసించకపోవుటా, యను నది వేఱువిషయము. జీవితమంతయు యోగ్యుగ నియమముల ననుష్ఠించుటలోనే కలదు.

సంకీర్తనము :

1. సర్వరక్షకుడవగు నీయందే నా సమస్తభారమును గలదు.
2. నీవే నా సర్వస్వము. నాధనము. నా జనము.
3. సర్వేశ్వరా ! నా సమస్తము నీ కెట్లర్పింపవలెనో నా కెఱిగింపుము.

—స్వామి రామతీర్థ.

భ గ వ న్ను తి

కల్లూరి అహోబలరావు

(వేనుకటి సంచిక తరువాయి)

- సీ. స్వర్గమహాలోక, జన, తపో, సత్య, యూర్ధ్వాదిలోకంబుల వరుసలెచట
నున్నవ ? యవ్వాని నూహించునధ్యమే మాభోటివారికి మానసియ !
అతల, వితల, సుతల, తలాతలము, రసోతల, మహోతలము, పాతాళమంచు
క్రిందిలోకము లేడు పొందికఁ జెప్పిరి చూచి వచ్చినవారి వొప్పు లెచట ?
- గీ. అవియు గోళంబులేకావె ? యహరహంబు తిరుగు చుండంగఁబోలు నోదేవదేవ !
నీదు చిద్విలాసముల వర్ణింపఁ దరమె ? భక్తమందార ! నీ కిదే వందనంబు ! ౧౯
- సీ. ఉందురే జీవు లాయూర్ధ్వలోకములందు ? మనుచున్నవారొక్కో మనుజు లచట ?
తాపసు లుందురే తపసిలోకమునందు ? జన భువర్లోక విచారమేమి ?
పాతాళలో కాధిపతిగాగ శేషుండు మన్ననతోడుత నున్నవాడె ?
కిన్నర గంధర్వ కింపురుషాదు లేయేచోట్లలో వసియించినారో ?
- గీ. అతల, వితల లోకంబుల నడగియున్న జీవరాసుల జితముల్ చెప్పి మాకు
కొంత విజ్ఞానసంపదఁ గూర్చవయ్య ! భక్తమందార ! నీ కిదే వందనంబు ! ౨౦
- సీ. కాలక్రమంబుగాఁ గమలావుఁ బుట్టించి మునిగింపఁ జేసెడి మూర్తివీవు !
చంద్రునిగతి దిద్ది చంద్రికఁ గుఱిపించి చల్లదనం బిచ్చు చతురుడీవు !
అంబోధరంబు నీహద్దుపద్దులఁ బెట్టి పాలించునట్టి హ్మపాలుఁ డీవు !
మతిఁదప్పి వీవక హితముగా వాయువు వీవంగ శిక్షించు విజ్ఞుడీవు
- గీ. అహహ ! నీ కార్యదీక్ష యత్యంతశిక్ష రక్షణాపేక్ష సతము ప్రత్యక్షమయ్యె !
అక్షరప్రేమఁ జూపెడి దక్షుఁ డీవు ! భక్తమందార ! కిదే వందనంబు ! ౨౧

చి ద్వి లా న ము

(బాలబాలికల యుపయోగార్థము వ్రాయఁబడిన చిన్ననాటిక)

రచయిత: కొడాలి దామోదరయ్య - అంగలూరు.

(ఫిబ్రవరి సంచిక తరువాయి)

శి వ రంగము

తాతమ్మతో మాట్లాడే పిల్ల కాయ

(ఫలము-పల్లెబడి బాలురు గల్లంతు చేయుచుందురు.

యెవరురా ?

ఉపాయుడు ప్రవేశము అందఱులేచికూర్చుందురు)

రాముడు?—మా పిన్నండీ

ఉపా:—డిక్టీషన్ వ్రాయండి ఒక

ఉపా?—ఊ! సోమయ్యయనుబాలుడు

యూరిలో ఉగేయ్ రాముడూ, నిన్నమీ

కలడు: ఏమివ్రాశావో చదువురంగా !

రంగ.—ఒక యూగిలో - ఊరేయ్ రామూడూ, నిన్న మీ తాత మ్మ తో మాట్లాడే మనిషి యెవరుగా? సోమయ్య యను బాలుడుకలడు

(బాలురందఱు పకపకనగుదురు.)

ఉపా.—అవును, రంగ, చెప్పింది ఎంతోలో మట్టమిదిగూడండి ప్రశ్నలు? (అని రెండు చేంపకాయలు వేరును)

బా.—మాష్టారండీ మాయమ్మ ఒక లెక్క వేసింది, చెప్పారండీ?

ఉపా.—ఏమిటది?

బా.—2 గుట్ట ములకు కొమ్ము లెన్నండి?

ఉపా.—రెండు రెండు నాలుగు కాదురా?

2 బా.—మాష్టారండీ? (నవ్వును)

ఉపా.—(కోపముతో) ఏమిటిరా?

2 బా.—ఎక్కడన్నా గుట్టానికి కొమ్ములుంటాయండీ అసలు?

ఉపా.—కనిపెట్టేవురా మొత్తానికి మీసరుకు తెలిసి కొందామని చూచాను. (అందఱు నవ్వుదురు)

3 బా.—మా అక్కయ్య ఒక ప్రశ్న వేసిందండీ?

ఉపా.—ఏమిటది?

3 బా.—రామయ్యగారి కోడిపుంజు వెంకయ్యగారి దొడ్లో గుడ్డుపెట్టెను. ఆ గుడ్డు ఎవరికి చెందవలెను?

ఉపా.—(ఆలోచించి) దొడ్డివెంకయ్యది గనుక అతడే తీసికొనును.

4 బా.—ఎక్కడన్నా కోడిపుంజు గుడ్డు పెడుతుందా అగడీ? బలే హిహి హిహి!

(బాలురందఱు నవ్వుదురు)

ఉపా.—భేష్! నీవు తెలివిగల వాడవురా! అబ్బాయిలు గల్లంతుచెయ్య కంపి ఇన్ స్పెక్టరుగారు వస్తున్నారు.

ఇన స్పెక్టరు ప్రవేశము ఉపాధ్యాయుడు లేచి సమస్కరించును బాలురందఱును లేచి కూర్చొందురు

ఇన్ :—నీ ఒక కథ జెప్పమ్మా.

1 బా.—ఒక ఊరిలో ఒక అడవి యుందండీ ఆ అడవిలో ఒక తోడేలు ఉందండీ.

ఇన్ :—అడవి అంటే ఏమిటిరా అబ్బాయి

1 బా.—నాతలకాయండీ.

(అందఱునగుదురు)

ఇన్ :—ఏమిటి మాష్టారూ? ఈసమాధానం ఏమిటి?

ఉపా.—ఆ! ఏమిలేదండీ అరణ్యము లోనిచెట్లు తలలోని వెండ్రొక్కలవలెనందునని చెప్పితిని

ఇన్ :—భూమి అంటే ఏమిటిరా?

3 బా.—భూగోళములోనా? చరిత్ర లోనా? మీరడిగేది?

ఇన్ :—(తనలో) ఇదేమిటి? భూమి భూగోళపారములో నొక విధముగను, చరిత్ర పారములో మరియొక విధముగను, ఉండునని వీడికిచెప్పిరి కాబోలు (ప్రకాముగా) రెంటిలోను చెప్పు.

3 బా.—భూగోళములో భూమిఅంటే మా మాష్టారి పొడుముకాయ చరిత్రలో భూమిఅంటే మా మాష్టారి అబ్బాయి బుట్టకాయి

(అందఱు నవ్వుదురు)

ఇన్ :—(నవ్వి) ఇదేమిటి పంతులుగారూ?

ఉపా.—గుట్టవెధవలండీ? ఒకనాడు భూగోళము పారముచెపుతూ భూమిఆకా

రమ: పొడుంకాయవలెనుండునని చెప్పితిని
ఇంకొక నినమున ద్విత్రిపారము చెప్పుచు
అచ్చటనే మాచిన్ని బిబ్బి కూర్చుండుట
చేత, వాని తలవలె భూమియుండునని
బోధింపితిని.

శ్రీ:—చాలులే చదువు మాబాగా
నేర్చినారు. గ్రాంటులు తేరగాలేవుకుర్చీలో
కూర్చొని హాయిగా పరుండెన లాభమేమి?
తే ఇన్ స్పెక్టను బుక్కు.

ఉపా:—(ఇన్ స్పెక్టను బుక్కు తెచ్చి
యిచ్చును)

ఇ:—(త్వరగా రిమార్కు నాసి
నిష్క్రమించును.)

ఉపా:—ఇంక యింట్లోకి పొండిగా?
(కుర్చీలో కూర్చొని రిమార్కు యిట్లు
చదువును) ననతిచాలుదు. ఉపకరణములు
లేవు ఉపాధ్యాయుడు వృద్ధుడగుటచేత
సమర్థుడలేదు. రిజిష్టరులేవు.

విద్య చాలతక్కువ. క్రమశిక్షణనున్న.
మొత్తముమీద పూర్తి అసంతృప్తి. (అని
చదివి పుస్తకముక్రింద పడవైచి)

(తనలో) ఇంకేముంది ఇకగ్రాంటు
రాదు. కష్టమునకు ఫలితమునున్న. గ్రాంటు
...రా...దు. గ్రాం...టు...రా...దు.

ఇంటివద్ద దాని గోడుపడలేకున్నాను.
బడిలో పిల్లల గల్లంతు నావలేకున్నాను.
ఇటు యాయనగారు ఇట్లు తిప్పలు పెట్టు
చున్నారు. కటకటా! ఏమివృత్తి? గౌరవ
మర్యాదలా నశించెను. అధికారమా
శూన్యము. రాబడియూ సున్న. వెట్టిమిన్న
ఎన్నితిప్పలు పడినను ఎంత చదువుచెప్పి
నను, లాభమిసుమంత కానరాదు. ఎచ్చట
నైన నాలుగు పద్దులువ్రాసియైన సుఖముగా
జీవించవచ్చును. హా! హతవిధి! దీనరక్షకా!

సీ॥ పడరాని యిడుములు పడినప్పటికి నైన
దేతికిరాదురా చిల్లిగవ్వ
అగ రానిచూలల నని ప్పటికి నైన
ఆవంతదయరాద యధపతులకు
చెయరానిపనలు చేసినప్పటికిని

ప్రాపుదొగకబోదు ప్రజలనుండి
కుసువరానివెతలు కుడిచినప్పటికిని
సాగ దీపంసాగ సాగరము

గీ॥ తీరుబడిలేదు చిక్కినితీరు లేదు
రాబడియటన్న కాసెనరాదు బాబు!
కాపురం బొనర్చునాణి కానరాదు
పల్లెబడియొజ్జ చేసినపాప మేము!

అయినను ఈ వృత్తివలన కొంత దేశ
సేవచేయుటకు వీలుగానున్నది. ఇప్పు
డిప్పుడు ఈవృత్తిలోనికి బాగుగా చదువు
కొని సముద్ధులగు యువకులు ప్రవేశించు
చున్నవారు. ఎరిక నా తిప్పలుండవు.
వారి నరుకు గమనించి, అధికారులసైతము
వారిని ఆదర మర్యాదలతో చూచు
చుందురు.

వారు సర్వస్వతంత్రతాభిలాషులు. వారి
విధిని మాత్రము తు, చ, తప్పక యొనర్చు
కొందురేకాని, పరాధీనులుకారు. దేశ
మును పైకి తేవలెనన్న అట్టి యుపాధ్యాయ
యలే ముఖ్యావశ్యకము. ఇంతకు ఆ
భాగ్యము నాకులేదు. నా కర్మము.
(నిష్క్రమణము)

(తెఱవ్రాలును)

4 వ రంగము

(స్థలము-తాయారమ్మ గృహము-ఒంటరిగా
కూర్చుండి యుండును.)

తాయా:—(తనలో) ఆహా! కాల
మహిమ? ఎందుచూచినను మార్పలే
జరుగుచున్నవి. కాలము మారినది. స్త్రీలు
భర్తల పలుకులు జవదాటుచున్నారు.
అన్నట్లు మఱచితిని. నేడు నా బాల్య

స్నేహితురాలు విమలావతమ్మ బొంబాయి నుండి వచ్చును. అది స్కూల్ టీచర్ ప్యాసయినంతట. రాలుగాయి నుండి లకు చదువేమిటి? నడుమంతగాలు బస్టి లలో తిరుగుట, పరపురుషులతో మాట్లాడుట, నాగరికతట! నాగరికత!

విమలావతమ్మ:—(ప్రవేశించుచును)

తాయా:—ఎప్పుడొచ్చావే? మీ యింటికి బయలుదేరబోతున్నాను.

విమ:—ఇప్పుడే ఒక గంట యిది మెయిలుదిగి. అరితా క్షేమమా?

తాయా:—ఆ! సరేకాని నీలో చాలా మార్పవచ్చిందే. ఏమిటా వేషం? బోగం దానిలా తయారయ్యావు?

విమ:—(నవ్వుతు) ఏమిటక్కయ్య! ఆలాంటివావు?

తా:—లేకపోతే ఆ గౌనేమిటి? ఆ బూట్లెమిటి?

విమ:—చదువుకొన్నవాళ్లు ఇలా గే యుండవలయును. ఇలా లేక పోయిన గ్రామాంతరములేగిన గౌరవపూర్వకము లుండవు.

తా:—అసలు నీవు గ్రామాంతరమేల పోవలెను.

విమ:—అక్కా! నీవింకా అజ్ఞానము లోనున్నావు. ఏం? స్త్రీలు ఎందుకు తిరుగ రాదు? వారికి పురుషులపాటి స్వాతంత్ర్యము ఎందుకులేదా? స్త్రీలు మానవులుకారూ! వారికి లోకజ్ఞాన మనవసరమా? వారికి సంఘముతో పనిలేదా? విషయములు గ్రహించవలసిన యగత్యము లేదా? ఎల్లప్పుడు మగవారికి దాసోహము చేసి, తావసించునదె స్వర్గమంచు, తన తోటిదే లోకమంచు, బావి యుండలి

మండూకమునలె చావవలసినదేనా? స్త్రీకి విద్యతో స్థానములేదా?

తా:—అవును. నీవు చెప్పినది నిజమే గాని, ఈ గోజుల్లో మనవారు అంగీకరించరు

(తాయారమ్మతిల్లి మంగమ్మ ప్రవేశము)

మంగ:—విమలావతమ్మా! చాల్లీ నీ యుపన్యాసం. ఈరోజుల్లో ఎక్కడైనా సరే చూడు. ఫలాని వారిపిల్ల చక్కగా ఇతరుల కంటికి కన్పించక పనులన్నీ చేసుకుంటూ, యుండిన మంచిదంటారా? లేక గాడిదనలె నీతి నియమాలులేక బజారుల్లో తిరిగి తే మంచిదంటారాలోకులు?

విమలా:—అబ్బ! ఈ లోకులతో మనకేల? వాళ్ల నేకమనుకొంటారు వాళ్లకు విషయజ్ఞానము తెలిస్తేగా? స్త్రీయనగా నేమిటో, స్త్రీ మాక్కులేమిటో, వారికి తెలిస్తేగదా!

(రంగమ్మ, శేషమ్మ, జగ్గమ్మ, డాక్టరుకమలప్రవేశము)

రంగ:—విమలావతమ్మా, చాలమారి పోయావు. ఏమిటా ముఖానికి పూశావు తెల్లగా నాటకాలు వేస్తావేమే?

శేష:—బలేగాతయూరయ్యింది. ఒసేయ్. మా మేనత్తకొడుకు పెళ్ళి జరుగుతుంది. మేళానికివెళ్ళతావా? ఒకబోగంది తక్కువయ్యిందంట?

జగ్గమ్మ:—సంఘములో ఈచదువులు, ఈవేషాలు చెల్లవమ్మా! ఇది సంసారపద్ధతి గాదు, చిన్నదానవు నీకేమి తెలియును.

విమల:—(నవ్వుచు) గాకేమియుభయములేదు. ఏమి డాక్టర్ కమలగారు. మాట్లాడరేం?

కమల:—(నవ్వుచు) చదువుకొనవచ్చును గాని దుస్తులు మనకు పనికిరావమ్మా!

జగ్గమ్మ:-ఎందుకండి స్త్రీలకు చదువు.
కమల:-ఏ. స్త్రీయొక్క యావశ్యకము
మీరు గ్రహించాలా. వినండి.

గీ. కాంతి లేనిలోకమునను కాంతిలేదు
యువిదలేక క్షేణియాయాదు లేదు
గృహిణిలేక వాసిగనిన గృహము లేదు
లలన మహిమ మెఱుంగునో లలనలారి !

శేషమ్మ:- బాగుగానే యున్నదిండి.
మఱి స్త్రీలు మగవానికి దాసోహము చేయ
వద్దా ?

విమల:-తన విధిమాత్రమే చెల్లించు
కొనవలెనుగాని, తన స్వేచ్ఛలే చంపుకొన
వలెను ?

గీ. మగనికేలను మగువపై మమతలేదు
భార్యలేను మగనిపై భక్తియుండు !
దాగ యన్న పురుషులకు దాసిగాను
యువిదలేలను మగవాని యు కిలేదు.

కాన భార్యపై మమతలేని పురుషులకు
నతి బానిసగానుండ నగత్యములేదు. డాక్టరు
గారూ దుస్తులలో మీ యభిప్రాయ మే
మండీ ?

కమల:-అబ్బే. ఏమీలేదు. ప్రతిస్త్రీ
యు భారతమాతస్వాతంత్ర్యమునకే పాటు
పడవలెను అట్టిచో బాగుగా విద్య నభ్య
సింపనగునుగాని పాశ్చాత్య పద్ధతులకు
మాత్రము లొంగరాదు. మనదేశపు నియ
మములనే పాటించి మనదేశ ప్రేమను,
ప్రజానీకమునకు వెల్లడించవలెను.

నేనొకసారి రోమునగరము నందర్శించు
టకు పోయునపుడు భారత దేశ దుస్తులతోనే
తిరుగుచుంటిని. అచ్చటి నారీయణి యొకరై
నన్ను చూచి, పకపక నగ్గి, “ సోదరీ ! నీవు
రోములో నుండివిగాని, ఇండియాలోలేవు.
రోములోనున్నపుడు స్థానిక స్త్రీలవలెనుం
గుట మంచిది” యని సలహానిచ్చెను.
వెంటనే నేను కోపముతో ‘ మీరు మా
దేశమునకు వచ్చినపుడు మాగువలె నుం
గుటలేదే? ’ యనియడుగ నామె నిరుత్తర
యయ్యెను. తెలిసినదా ?

విమల:-ఆ. బాగుగా గ్రహించితిని.
ఇట్లుపై నీ దుస్తుల మార్చుకొందును.

రంగమ్మ:-ఇంతకీ తేలిందేమిటి ?

శేషమ్మ:- ఏముంది ? స్త్రీలు దేశ
సేవకై, జ్ఞానోపార్జనకై, విద్య నభ్యసించ
వచ్చునుగాని, దుస్తులు మాత్రము మనకు
వలెనే ధరించవలెను.

రంగ:-మంచిది. ఇక పదండి.
(అందఱు నిష్క్రమింతురు.
(తెలువొలును.)
సంపూర్ణము

N. B ఈ నాటకము సేను గుడివాడశాలాకా
శామరవోలు గ్రామము ఎలిమెంటరీ స్కూలులో
ప్రధానోపాధ్యాయుడుగా పనిచేయుచు, బాలుగడ
ప్రదర్శింపజేసి జయమొందితిని మీరును ప్రకటించి
జయమొందుడు.

—కొడాలి దామోదరయ్య.

పాఠశాలల క్రమశిక్షణము

ఆచార్య శ్రీమామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారు
* * *

(సత్యైశ్వర్య శ్రీ శరభయ్య గుప్త హిందూ హైస్కూలు సప్తమవార్షికోత్సవము ది 14-3-1944 తేదీన
జరిగినది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన శ్రీ లక్ష్మీరాజు సుబ్బరావుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి.
ఆచార్య శ్రీ మామిడిపూడి వెంకట రంగయ్యగారు ప్రైవిషయమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. వారి యుపన్యాస
సారాంశమే యిందు వివరింపబడినది)

* * * —సంపాదకుడు.

మహాజనులారా !

ఈ సమస్య నన్ను గొప్ప చురుకైన పాఠాభ్యాస వృత్తిని గెలిచి, చురుకైన భావింపగలుగువాని నన్ను ఈ సమస్య వేషములూ చూట్టాడవలసినదిగా తోలు దొల తోరినప్పుడు ఏ విధమునుగూర్చి మాట్లాడ వలెనని అడుగగా ఈ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు “ పాఠశాలల క్రమశిక్షణము ” అను విషయమును గురించి మాట్లాడవలసినదిగా తోలినారు.

ఈ విషయమును గూర్చి చుద్రుటిచుటకు పూర్వము “ క్రమశిక్షణ ” అను నేమో తెలిసికొనవలెను. క్రమశిక్షణ మనగా క్రమకూర్చున ప్రవర్తన గుట. ఒక ఉదేశము సాధ్యమగుటకు అనగా గొప్ప ఫలమును పొందుటకు ఏ సాధనముల నవలంబింపవలెనో వారి నెరింగి క్రమము తప్పకుండ నడచుకొనుటయే క్రమశిక్షణము. ఉదేశము సాధ్యముకాని యెడల క్రమశిక్షణము చెడినదన్నమాట. దీనినిబట్టి క్రమశిక్షణమునందు “ ఉదేశము సాధ్యము ” అను కరణము విభిన్నము లేర్పడుచున్నది. సుతమునూడ ఉదేశము నెఱవేరుటయే క్రమశిక్షణము.

ఈ సమావేశమును తీసికొనుచు, దీని యుద్దేశము సభ జయప్రదముగా జరుగుట. ఇచ్చట క్రమశిక్షణ యేమిటి? దీని యుద్దేశము నెఱవేరుటయే. ఉదేశము సాధ్యమైనయెడల క్రమశిక్షణ నెఱవేరినట్లు ఉదేశము నెఱవేరుటకు ఏయసాధనములు కావలెనో వాని నెరింగి యుపయోగి గుటయే ఈ సమావేశమునకు క్రమశిక్షణము.

ఒక నాటక ప్రదర్శనము అనెకొందము నాటకమునకు వెళ్ళుటలో ను యుద్దేశ మేమి? రంగులమున గల కళామల అంగీకారభీనము కళాకాశలమును జూచి సంతోషించుట. ఈ యుద్దేశము నెఱవేరుటకు మనము తగినసాధనముపల్గి కలిగియుండవలెను. మనము గోలచెయక నిశ్శబ్దముగా శ్రద్ధతో ప్రదర్శనమును దిలకింతుమేని మన యుద్దేశము నెఱవేరును. ఇట్లు నడచుకొనుటయే క్రమశిక్షణము.

మరొక యుదాహరణము — ఒక కుటుంబమును తీసికొందము. దీని యుద్దేశ మేమి? ఏలాటి పాగ పొచ్చెములులేక, గౌరవ మర్యాదలతో సుఖముగా జీవయాత్రచేయుట. ఈ యుద్దేశము సాధ్యమగుటకేయే సాధనములవసరమో వారి నెరింగి భార్య భర్తలు, కుటుంబములోని సభ్యులు, క్రమప్రకారము నడచుకొనలెను. అట్లు నడచినప్పుడే ఆ కుటుంబములో క్రమశిక్షణ యున్నదందుము ఇట్లే ఒకయుద్ధ

ములో గాని, ఒక నిర్మాణములో గాని, మఱి యెవని లోనైనను, క్రమము సాధ్యమగుటకు క్రమశిక్షణ చాల అవసరము.

ప్రస్తుతము “ క్రమశిక్షణ ” యను పదము పాఠశాలలపట్ల స్పష్టమగా వాడబడుచున్నది. ప్రతి పాఠశాలకు క్రమశిక్షణ చాల అవసరము. కాని యిప్పుడెది ప్రతి పాఠశాలలోను కొంతవరకున్నది. ఇందుకు కారణము లేకపోలేదు. ఒక పాఠశాలకు నిద్యారులు వచ్చుచున్నారంటే వారి యుద్దేశ మేమి? విద్యనార్జించుట. అటుల నార్జించుటకు విద్యార్థులు ఎట్లు ప్రవర్తించవలెనో అట్టి నడవడి సంగపాణము టయే వారికి క్రమశిక్షణము గీసిన పాఠాభ్యాసమే. వారి యుద్దేశము నెఱవేరును ఉన్నట్లుండి సమ్మెలు చేయుట. తమయుద్దేశము మఱచి పాఠశాలకు నాలుగురోజులు పోకుండుట, రాజకీయములలో బాల్కనట, ఆయా పార్టీల వ్యక్తుల ప్రోత్సాహశక్తులనే నాకరింపరాకుట, సుదలగునవి విద్యార్థుల క్రమశిక్షణమును పాడు పుచ్చునది.

అందులే ఇతర సుబధముగా విద్యార్థులు తమ యుద్దేశమునే మఱచిపోయి ఇతరులచే నాకరింపరాకుటకు కారణమేమి? ఇతరులపన్న ఆకర్షణశక్తి పాఠశాలకు లేదన్నమాట. అనగా పాఠశాల విద్యార్థులకు పరమావధిగా జాలకున్నది.

ఒక హైస్కూలు ఉన్నది అందులో మేనేజి మెంటువారు, ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఉపాధ్యాయులు, ఉన్నాడు పీఠదఱు చేర్చిన ప్రకారము విద్యార్థులు నడచుకొనుటయే క్రమశిక్షణము. అన్ని భాషవర్తించుట క్రమశిక్షణ లేకపోవుటయే ఇప్పుడిదియే అన్ని పాఠశాలలలోను కనబడుచున్నది. ఇందుకు కారణము విద్యార్థులకు బోధకులను, సన్నిహిత సంబంధము తగుటయే. ఇతర రకకీల పార్టీల వారు ఆకర్షింపగలిగినట్లు విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయుల ఆకర్షింపలేకున్నారు. అనగా విద్యార్థులకు తగిన విజ్ఞానము నొసంగలేకున్నారు. నేటి విద్యాలయములు నిరుపాధిక పట్టభద్రులను తయారుచేయు యంత్రాగాగములుగా మారిపోయినవి.

ఒక త్రాగుబోతును తీసికొనుడు. నాకు ఏ పరిస్థితిలోనున్నను, ఎట్టి మార్పులు కలిగినను, తన కలుదుకొణమును మఱచిపోడు. ఇతరశక్తులన్ని విచ్ఛింభించినను కలుదుకొణమును ఆతని దృక్పథమునుండి తుడిచివేయజాలవు. ఆతని మనస్సును కలుగుకొణము ఆకర్షించినట్లు మఱియేదియి నాకర్షింప

లేదు. పోలీస్ ఐచ్ఛికమైనను పాఠశాలకు గూడ నిటీమస తర్వాత యాకర్షణకీ యుండవలెను. ఇది యున్నప్పుడు విద్యార్థులు ఆయాకర్షణ చితులుగాఁజూరు.

ఈ యాకర్షణకీ నేటి పాఠశాలకులేదు. విద్యార్థులకు పాఠశాల పరమావధి యగుటలేదు. వారి యభిరూఢలకు, జీవితములకు, అది యుపయోగపగుట లేదు. వారి యుత్సాహశక్తులను, అది యినుమడింపఁజేయుటలేదు. ప్రస్తుతము ఉపాధ్యాయులు తమ విధానమును మార్చుకొవలెను. విద్యార్థులయభిరుచులెరిగి తదనుగుణముగా విద్యను బోధింపవలెను. వారి జీవితసౌధమునకు గట్టి పునాదులు వేయవలెను. అప్పుడుగాని క్రమశిక్షణ చక్కబడదు. క్రమశిక్షణ యనగా కొట్టుటగాదు, తిట్టుటగాదు, జరిమానాలు విధించుటగాదు, పాఠశాలనుండి బహిష్కరించుటగాదు, బర్తరుపుచేయుటగాదు. విద్యార్థుల మనస్సులను ఆకర్షింపవలెను. వారి దృక్పథమునందు పాఠశాల విస్మరింపరానిదిగా నుండునట్లు చేయవలెను. ఇట్లు చేయుటయే పాఠశాలల క్రమశిక్షణ.

నేడు పరిపాలనా విధానము చక్కగా సాగుచుండుటకు సైనికశక్తి మూలాధారముగాదు. పోలీసు వారి భయమునుగాదు. ప్రజలలో న్యాయమునందు నమ్మికయున్నది. అసమ్మికయే సక్రమముగా నడచునట్లవారిని ఆకర్షించుచున్నది. అట్టి నమ్మికపాఠశాలల పట్ల విద్యార్థులకు మదురుకొనవలెను. అన్నివిధముల పాఠశాల విద్యార్థుల నాకర్షింపవలెను. అప్పుడు పిల్లలు తమ యుద్దేశమును మఱువఁజాలరు. పాఠశాలవారి దృక్పథమునుండి తొలగిపోఁజాలదు.

ఇట్టి యాకర్షణప్రభావము పాఠశాలల పట్లనేడు శూన్యమగుటకు ముఖ్యముగా మూడుకారణములున్నవి. మొదటిది అభిరుచి కొలంది విద్యగలపఁబడకుండటం. ఒక హైస్కూలులో ఐదువందల మంది పిల్లలున్నారంటే అందఱి యభిరుచు లొకే మాదిరిగానుండవు. ఉండజాలవు. కొందఱికి సారస్వత విద్యయందు అభిరుచి. కొందఱికి కార్మిక విద్యయందు అభిరుచి కొందఱికి సంగీతమునందు కొందఱికి చిత్రలేఖనమునందు, కొందఱికి శిల్పమునందు ఇట్లు అభిరుచులు మారుచుండును. ఈ యభిరుచుల భిన్నత్వమును పాఠశాలలు గుర్తించుచున్నవా? లేదు. అందఱికి ఒకేరకము విద్య. ఎక్కడికిపోయినా ఒకేరకము పాఠశాల. ఇట్టి విద్యయందు చాలమందికి నమ్మకములేదు. అభిరుచియునులేదు. విద్యార్థులు మార్గాంతరములేక చదువుచున్నారు. మనము వారిని

కేవలము చిలుకపలుకులవలె చదివిండు చున్నాము. విద్యార్థులలో ప్రబలుచున్న యీఅసంతృప్తియే నేటి క్రమశిక్షణధర్మమునకు మూలకారణము. నేటి విద్యాధానములోను ఉద్దేశములోను లోపమున్నది. ఆ లోపము సవరింపఁబడిననాకు క్రమశిక్షణము దాని కదియే చక్కబడఁగలదు.

రెండవకారణము నేటి పాఠశాలలో నీతివిద్యకు తావులేకపోవుట. అనగా శీలనిర్మాణమునకు నేటి పాఠశాల తగిన దోహదమిచ్చుటలేదు. మన యభిప్రాయము చాల సగటుచిత్రమైనది. స్కూలుయొక్క పేరు ప్రతిష్ఠలు ఒక యీతాఫలితములమీద మాత్రమే ఆధారపడియున్నవని మనము తలంచుచున్నాము. అదియొక అంశము మాత్రమే. దాని కిగ్రస్తానమియ్యరాదు. విద్యనేర్చునది మన ప్రవర్తన బాగుపడటకు ప్రవర్తనమును చక్కజేయలేని విద్య పాపిష్టివిద్య. ఏమతము ప్రకారమైనను జీవితసాఫల్యము మోక్షమును సాధించుటయే యన్నట్లు ఏ విత్తు నాటినను దాని సఫలతవృక్షమగుటయే యన్నట్లు, ఏ చదువు చదివినను దాని సఫలత సత్ప్రవర్తనమును బొందుటయే. ఈ మహావిశ్వమునందు మానవుడు ఏకాకిగా లేడు. అతడు తనపట్ల తన పొరుగువానిపట్ల తనదేశము పట్ల నెరవేర్పవలసిగ ధర్మములన్నియో గలవు. ఈ ధర్మము లన్నింటిని తెలిసి, ఉత్తమ ప్రవర్తననిగాఁజేసి, మానవుని స్వధర్మానుష్ఠాన తత్పరునిగాఁజేయునదియే విద్య. ఇదియే యుత్తమమైననీతి విద్య— శీల నిర్మాణవిద్య. ఇట్టి విద్య యీనాటి ప్రతి పాఠశాలలోను లేదనియే చెప్పవచ్చును. ఈ రకము విద్య పెంపొందిననాడు ఏ విద్యార్థి తన పాఠశాలను మఱచి పోయి అన్యములచే నాకర్షింపఁబడఁగలడు?

ఇంక మూడవకారణము మానసిక తత్త్వమును గుర్తించి విద్య గలపకపోవుట. దీనినే ఇంగ్లీషులో సైకాలజీ (Psychology) అంటారు. విద్యను బోధించుపట్ల ఇది చాలముఖ్యము. నేటి విద్యావిధానమును బట్టి పిల్లలను 5 గంటలసేపు బల్లమీద కూర్చుండఁజెట్టి, వారిచేత నేమియుచేయించక, వయసుకు సరిపోయిన పనులలోఁ బాల్గొననీయక, వారి యుత్సాహశక్తిని మృంగదీయుచున్నాము. పోతవిగ్రహమువలెనున్న వానిని మంచిబాలుడనుచున్నాము. ఎగురులాడువానిని, కార్యోత్సాహము గలవానిని, కొంటెవాడనుచున్నాము. పిల్లలు క్షణమైనను ఊరకేయుండలేరు. వారి ఉత్సాహశక్తి మెండు. ఉపాధ్యాయుడు వారివారి యుత్సాహశక్తులను గుర్తించి, యినుమడింపఁజేసి, తగిన పనులను

కల్పించవలెను. వారి మానసిక వికాసమును పెంపొందింపవలెను. వారు సంతోషపూరితులై యున్నప్పుడే వారు చేయు పనులద్వారా వాటిని నిర్వహింపగలరు. ఇందుకు బాలభద్రోద్యమము కొంత సహాయము చేస్తుంది. ఇట్టి యుద్యమములను ముఖ్యముగా కల్పించి, వారి శక్తి వ్యక్తము లగు తగిన విధము చేయించవలెను. వారెల్లప్పుడు ఉల్లాసవంతులుగా నుండునట్లు చూడవలెను.

ఇట్టి లోపములను సవరించుకొని నేటి పాఠశాలలు ఉత్తమవిగ్గట మార్గదర్శకములగునని—ఈ ఖున కార్యమును పొందించుటకు గతపులతోరాటు ప్రయత్నము తోడుపడుదురేని—క్రమశిక్షణ సమస్య గానికదియే నిశ్చయము. నిద్యార్థి యెంతటిగము చదువు అక్కరలేదనికే యుగేశమును నెఱవేర్చు కొనగలడు.

సంపాదకుడు.

యుద్ధ ప్రచార గీతము

బాలకవి : అన్నాప్రగడ వీరరాఘవయ్య

(స్త్రీలకు నిద్యలు రావా - ఆచువరుస)

1. సాయము సేయగ లేవా - శౌర్యము జూపగరావా
సమరాంగణమున జేరి - శత్రువుల నెల్లరి జంపన్ | సాయము||
2. సత్యంబును విడిచి - శాంతియును దిగదొక్కి
మారణహోమము జేసి - మాడ్చెడు శత్రుల జంపన్ || సాయము||
3. భారతవీరుల ప్రతిభ - బాగుగ యోచనచేసి
వీరత్వంబును జూపన్ - వేగమే పోరికిరావా || సాయము||
4. శత్రువులను నురుమాడి - స్వాతంత్ర్యము గాపాడి
రాజుకు తోడుపడంగన్ - రక్తము నీలోలేదా || సాయము||

పల్లెటూరి ఉపాధ్యాయుని స్థితి

మారెళ్ల వెంకటసుబ్బారావు, దమ్మాలపాడు.

ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాధ్యాయుడు సాధారణముగా పల్లెటూరునందు నివసించవలసియుండును. అతనికి గ్రామమునందు పలుకుబడి యుండదు. పైగా బడిపంతులనిన ప్రతివానికి హాస్యాస్పదము. పాఠశాలకు తగు సహాయము చేయనలయునని యెవరికిని యుండదు. ఉపాధ్యాయునికి కావలసిన ప్రతి అవసరమునకు గ్రాంటుపై ఆధారపడి యుండవలయును. గ్రామములో

అప్పిచ్చు వర్తకులుండరు. తనకు వచ్చు స్వల్ప వేతనముతో పలుకష్టములు పడవలసి యుండును.

ఉపాధ్యాయుడు మొదట యీవృత్తికి వచ్చుటకు రెండు సంవత్సరములు బోధనాభ్యాసన పాఠశాల (Training School) యందు కష్టించి చదివి, పరీక్ష పాస్ కావలెను. పాస్యైన తదుపరి యుద్యోగమునకై ప్రయత్నించవలెను. ఇదివరకు

తాలూకా బోర్డులున్నపుడు ట్రయినింగు ప్యాసయిన యుపాధ్యాయులు కొద్దిమంది యుండుటచే ట్రయినింగు స్కూలునుంచి రిలీవ్ కాకముందే Appointment orders స్కూలునకే వచ్చేడివి. ఫలితములు తెలియక ముందే ట్రయినింగుస్కూలునుంచి రిలీవ్ అయిన మరుదిన మే యుద్యోగములో ప్రవేశించేడివారు. కాని నేడో అట్లుకాదు. ట్రయినింగునుంచి రిలీవ్ అయి పరీక్షా ఫలితములు వచ్చువరకు ఇంటివద్ద 2, 3 నెలలు వృధాగా నుండవలసి వచ్చును, తదుపరి పరీక్షయందు తీర్గులయిన వారికి మాత్రమే యుద్యోగార్హత, అదియు జిల్లా బోర్డుస్కూలు ఉద్యోగముగాని, మునిసి పాలిటీ ఉద్యోగముగాని లభించుట కడు దుర్లభము. ఇంటివద్దనుండి జీవనము చేయుదమన్న, యీవృత్తికి పాల్పడువారు సాధారణముగా బీదవారై యుందురు. బోధనాభ్యసన పాఠశాలయందు తర్బీదు పొందినందుకగాను, 3 సంవత్సరముల లోగా 18 నెలలు సర్వీసు పూర్తిచేసి, సర్టిఫికేటునుకొన్నటుచేయించుకొనవలెను, అందులకై పరీక్షా ఫలితములు తెలిసిన తదుపరి ఉద్యోగము నన్వేషించుటకై బయలుదేరవలెను.

ఇక వీరికి లభించునవి గ్రాంటుస్కూళ్లు. పంతులు ప్రతి గ్రామమునకు వెళ్ళి ఆ గ్రామమునందు గ్రాంటుబడి యున్నదో లేదో కనుగొని, యున్నయెడల ఆస్కూలు మానేజరుగారిని దర్శించవలెను. వారితో మాట్లాడగా అక్కడ ఖాళీయుండక పోవచ్చును. అధవా ఖాళీయున్నను “మాకు 15% of the grantయిచ్చెదరా?” అని యడిగెదరు. సాధారణముగా పల్లె

టూళ్లలో గల పాఠశాలలన్నియు నేవో కొన్ని లోపములతోనిండి యుండును. ఈ లోపములకు పై లిఖికారులు కొంతకోతను (out) ప్రసాదించెదరు. ఇన్ని లోపములు గల పాఠశాలయైనను మానేజరుగారి యిష్ట ప్రకారము చేరక తప్పదు. ఉపాధ్యాయులు మానేజరుగారికిని, పాడ్మస్థులు గారికిని, విధేయుడై, తన పనులను సక్రమముగా నిర్వర్తింపవలెను. కొంతమంది మానేజర్లు ఉపాధ్యాయులను యేలొకో కడు నీచముగా చూచెదరు. మానేజర్లు కూడా ఉపాధ్యాయుల మాదిరిగానే ట్రయినింగుప్యాసయియుందురు. అయినను వారుతమసోదరోపాధ్యాయులయెడచూపే డి నిరాదరణకు కారణమేమో తెలియదు. ఉపాధ్యాయుడు తన తరగతి పిల్లలనైనను ప్రతిరోజు ఇంటింటికి తిరిగి పిలుచుకొన వలసి యుండును. అటుల చేయుచున్నను, పిల్లల తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలకేవియో పనులు నియమించి, పొరిని పొలములకు పశువులను కాయుటకు, పంపుచుందురు. అందువలన అకస్మాత్తు తనిఖీలయందు (Surprise visits) మాజరు తగ్గవచ్చును. అటుల తగ్గుటవలన శ్రీమంత్రి స్పెక్టరుగారు కొంత కోతను ప్రసాదించెదరు. మానేజర్లును, ఉపాధ్యాయులును, కడుంగడు మైత్రితో మొలంగిన, అట్టిస్కూలునందు పనిచేయుటకు ఉపాధ్యాయులకు తాహము మెండుగా నుండును. తదనుగుణ్యముగా పరీక్షాఫలితములు బాగుండును. ఎంత కష్టించి విద్యగరపినను కొన్ని కారణముల వల్ల ప్రాథమికోపాధ్యాయుడు వన్నెకెక్కకుండ నున్నాడు. 1. ఇనస్పెక్టర్లకు తగు మర్యాదలు చేయకపోవుట, 2. కష్టించి

విద్య గరవినను, ఇతస్సెక్లరద్యస్తికి సమస్తా
 ' గడా యుండరా, 3. మా నేజర్లు, టీచర్లు
 ర్లు గల కలహములు, 4. గ్రామస్థులతో
 పలుకబడి లేకుండా యుండరా, 5. విద్యార్థుల
 తల్లిదండ్రులు తమపిల్లలను సక్రమ
 ముగా బడికి పంపకండుట. కనుక ప్రాథ
 మిక శతశాలలు బిగువపడవలెనన్న యీ
 క్రింది సూచనలను మేనేజర్లును, టీచర్లును,
 గ్రహింపవలెను.

1. టీచర్లు, మానేజర్లు, సఖ్యముగా
 నుండి, తమ స్కూలుపనులను సక్రమ
 ముగా ఎట్టికలహములు లేకుండా నిర్వ
 ర్తించుకొనవలెను. 2. మానేజర్లు స్కూలు
 కువచ్చేడి గ్రాంటును (Assigned grant)
 టీచర్లకు యివ్వవలెను. అందువలన
 సమానత్వమేర్పడును అనగా ఇందువలన
 ప్రతియుపాధ్యాయుడు కష్టించిపనిచేసి.
 అభివృద్ధి వేతనము (Increment) పొంద
 వలెనని ప్రయత్నించును. అట్లు వచ్చిన
 గ్రాంటును (Increment) తో సహాయ
 పాధ్యాయులకు యివ్వవలెను. పాఠశాలా
 చర్యపాఠమున కయ్యేడిఖర్చులు ఉపా
 ధ్యాయులందరు సమానముగా భరించ
 వలెను. 3. గ్రామమునందు పలుకబడి
 సంపాదించవలెను. విద్యార్థుల తల్లిదండ్రు
 లతోనూ, గ్రామస్థులతోనూ, సఖ్యముగా
 నుండి పోషకసంఘ సభలనేర్పాటుచేసి,
 అట్టి సభలందు వారుమాట్లాడునట్లుచేసి
 వారచే కావలసిన యావత్తు సహాయ
 మును పొందవలెను. 4. పాఠశాలకు
 నచ్చేడి గ్రాంటుగాక, యితరాదాయము
 లను మానేజర్లును, టీచర్లును, సమాన

ముగా పంచుకొనవలెను.

ఉపాధ్యాయుని కష్టముగల సమస్యను నివే
 దించుటకై తాలూకాలోక ప్రాథమికో
 ధ్యాయసంఘమును Taluk Elementary
 School Teachers' Association స్థాపించి
 అందు ప్రతియుపాధ్యాయుడును సభ్యు
 డుగా చేరవలెను. నేడున్న టీచరు మన
 జర్లసంఘమువలె తాలూకా యుపాధ్యాయ
 సంఘమును రిజిష్టరుచేయించి, ఆసంఘము
 ద్వారా మనకష్టములను పైఅధికారులకు
 నివేదించి, తగిన సదుపాయములను పొంద
 వచ్చును. “కృషితో నా స్తిదుర్భిక్షమ్”
 అన్నట్లుదేపనియైనను ఏకమత్యముతో
 సంఘమద్వారా ప్రయత్నించిన సఫలము
 కాగలదు. మనకవ్వబడెడి జీతము బహు
 స్వల్పము. అందులో పైఅధికారుల
 కోతలుపోగా మిగిలిన దానిలో మానేజర్లు
 కోత ఇవియన్నియు పోగా ఉపాధ్యాయు
 నికి లభించు వేతనము చాల స్వల్పము
 ఈ స్వల్పవేతనముతో గ్రాంటు పాఠ
 శాలోపాధ్యాయుడు తన దారపుత్రాదు
 లను పోషించవలసియుండును. ఒకపూట
 సిండు రెండనిపూటకన్న అదియుంగాక
 నేడు యుద్ధమువల్ల ప్రతివస్తువునకు ధరలు
 పూర్వముకన్న 3 రెట్లులేక 4 రెట్లు
 హెచ్చుగా పెరిగినవి. కనుక ప్రతితాలూకా
 యందును ఉపాధ్యాయ సంఘమును
 స్థాపించి, అందు ప్రతియుపాధ్యాయుడు
 సభ్యుడుగాచేరి, మనకష్టములను పైఅధి
 కారులకు నివేదించి, సఫలీకృత మనోరథు
 లగుదురని నమ్ముచున్నాను.

భూగోళ పశో త్రములు

రీ వ త ర గ తి

by

తాతా జగన్మోహనరావు, హెడ్మాస్టరు శాంతిరాయం.

(1944 సం॥ గా నూర్చినెల తరువాయి)

[Copy-right to the author.]

Syllabus Heading — iii-a (i. B. కాంగోప్రజలు.

81. కాంగోనది యే ఖండములో నున్నది ?

జ:—కాంగోనది ఆఫ్రికాఖండములో నున్నది.

82. కాంగోనది మైదానమందలి అడవులెట్టివి ? అందులకు గల కారణమేమి ?

జ:—కాంగోనదీ ప్రదేశమున దట్టమైన అడవులు గలవు. దీనిలో కొంతభాగమున ఎత్తగు గడ్డిదుబ్బులు గలవు. ఇందులకు అధికవర్షము, వేడిమియు కారణములు.

83. కాంగోనదీ మైదానమందలి అడవులలో నేయే జంతువులు గలవు ?

జ:—ఇందు ఏనుగులు, దున్నలు, కోతులు, పశువులను కుట్టిచంపెడి యిగాలును, చలిజ్వరము కల్గించు దోమలును, విస్తారముగ నుండును.

84. అడవులను నరకివేసినచోట్ల యేయే పంటలు పండించుచున్నారు ?

జ:—అరటి, పోక, చెరకుతోటలు, వేయుచున్నారు. పెండలము, వరి, ప్రత్తి పండించుచున్నారు. రబ్బరు, పామ్నూనె, జిగురును పోగుచేయుచున్నారు.

85. పిగ్మీలనుగూర్చి 3 వాక్యములను వ్రాయుము ?

జ:—మిక్కిలి దట్టమైన అడవులలో పిగ్మీలను మరగుజ్జువారు దిగంబరులై జీవనము చేయుచున్నారు. వీరు విల్లు, అమ్ములను ఉపయోగించి వేటవల్ల జీవింతురు. వీరికి చదువుసంధ్యలులేవు. అనాగరికులుగ నున్నారు.

86. ఈ దిగువవాటినిగూర్చి నీకేమి తెలియును ?

1. సెట్టీ. 2. లివింగ్ స్టన్. 3. కటాంగా. 4. స్టేన్లీ.

జ:—1. సెట్టీ:—కాంగోనదీ మైదానపు అడవులలో పశువులను కుట్టిచంపెడి యిగా.

2. లివింగ్ స్టన్:—కాంగోనదియందలి జలపాతము.

3. కటాంగా:—యిదియొక జిల్లాపేరు. ఈ జిల్లాలో గొప్ప రాగిగనిని త్రవ్వచున్నారు.

4. స్టేన్లీ:—కాంగోనదియందలి జలపాతము.

Syllabus Heading — iii-a 6-c. ఆసియాలోని నాడీమండల ద్వీపములు.

87. ఆసియాలోని నాడీమండల ద్వీపముల కేమనిపేరు ? ఇచటి శీతోష్ణస్థితి యెట్టిది ?

జ:—ఈ ద్వీప సమూహములను తూర్పు ౨ గడియందీవులు. లేక ములయం ద్వీప . సమూహముని పేరు ఇసన్నియు భూచుధ్య గీఖిమూద చున్నవి. సువర్ణసము పొడవున వేడిమి, వర్షము అధికముగా నుండును. అసెబాన్, కారగోనదులు ఖైదాన ములయం దున్నట్లు చుట్ట దట్టమైన జీవునుండలపు టడవులున్నవి.

88. తూర్పుయిండియా దీవులన్నిటిలో జావా ఎందుచేత ముఖ్యమైనది ?

జ:—ఈ ద్వీపసమూహములలోనున్న జనసంఖ్యలో 4 వంతు జనసంఖ్య జావా లోగలరు. ఇచ్చట ఉచ్చివారు రోడ్లను, ఇనుపదారులను, వేయించిరి. రబ్బరు, కాఫీ, సింకోనా, తేయాకు, కోకో, పొగాకు, కొబ్బరితోటలను పెంచుచున్నారు. ద్వీపవాసులకు కావలసిన వరిని పండించుచున్నారు. సగ్గుబియ్యము, చెరకు, పండించుటలో జావా ప్రపంచఖ్యాతి గాంచినది.

89. జావాయొక్క రాజధాని యేది ?

జ:—బటవియా.

90 ఈ ద్వీపసమూహములలో పేర్కొనదగిన మిరినాలు ద్వీపములను పేర్కొని అచటనుండి ఎగుమతియగు వస్తువులను చెప్పుము ?

జ:—సుమత్రా, బోర్నియో, సెలిబీస్, ఫిలిప్పైన్ దీవులు పేర్కొనదగినవి.

1. సుమత్రా
2. బోర్నియో
3. సెలిబీస్:—లవంగము.

4. ఫిలిప్పైన్ దీవులు:—నార, కొబ్బరి, చెరకు, మొక్కజొన్నలు, పొగాకు, రబ్బరు, చుట్టలు.

91. ఫిలిప్పైన్ దీవులెవరివి ? వాని రాజధానియేది ?

జ:—ఈ దీవులు అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములవారివి వానిరాజధాని మేనిలా. (స శేషము).

నీతివిద్య - తదావశ్యకత

(వేదుల నరసింహము, బూర్జు)

సృష్టివైచిత్ర్యము వర్ణనాతీతము. ఈ విశాల ప్రపంచమున మానవుల ప్రవర్తనలు అత్యాశ్చర్యకరములు. మహామేధావులు, దేశభిక్తులు, సత్ప్రవర్తకులు ధర్మమార్గానువర్తులు, త్యాగమూర్తులు, స్వతంత్ర ప్రియులు, పడరాని ఇక్కట్లు పడుటయు - దుర్మార్గులు, దేశద్రోహులు, పంచకులు, అన్యాయ ప్రవర్తనులు, అసత్యవాదులు, సుఖసుఖభరించుటయు - మనము చూచుచున్నాము.

కొందఱు దేవుడుగలడగుదురు. కొందఱు ప్రకృతి శిప్ప వేరు దైవములేడందురు. పశుబలముకన్న ఆత్మ బలమే బలముపొందునన్న వారు కొందఱు మానవ బలముకన్న దైవబలమే గొప్పదనువారు కొందఱు మానవ ప్రయత్నములేనిదే యేదియూ జరుగదన్న వారు కొందఱు;

పూర్వార్థాచారములే పాటించవలెనను వారు కొందఱు. సనీననాగరికత అవలంబించుటే మంచి

దను వారు కొందఱు; హేటు, బూటు, నూటు, ధరించినవారే నాగరికులని కొందఱు.

ఎన్ని దొంగ పత్రములు వ్రాసినను, కూట సౌక్యములు గెప్పినను, సౌగంధ్యము ప్రోత్సహించినను ధనము సంపాదించుట ప్రాముఖ్యతలను తలచు వారు కొంతమంది శిశుహత్యలు, స్త్రీహత్యలు, ఎన్ని చేసినను లోకమునకు వెల్లడికాకుండ చేసెడివని సంతోషించువారు కొందరు.

తాము తప్పుచేసినను తప్పుకొందని నోటిదురుసు తనముచేత జయము పొందితిమని సంతసింపువారు కొందరు.

ఎగిరిదగచినా ఒకటే కూలి-ఎగరకదగచినాఒకటే కూలి - మనరాబడి మనకువచ్చుచున్నది, పనిచేయక పోయినా బాధలేదని, తలంచువారు కొందరు.

బంగళాలో బస, మోటారుకారులో టూరింగు, కబ్బులలో మీటింగు, బ్యాంకులలో డిపోజిట్, చేయుటే గౌరవాస్పదమని తలంచువారు కొందరు.

ఇట్లు భిన్న భిన్న భావములచేతను, ఆపోహల చేతను, కార్యములచేతను, మహాసముద్రమువలె గనబడు ఈ ప్రపంచమందు దేశకాలమాన పరిస్థితుల కనుగూర్చుగ జీవయాత్రజరుపుటకు మనుషుడనే చిన్ననావ చుక్కని యనేసెతివిద్య లేనియెడల దారి తప్పి తారుమారగును.

“పాలదంతాలతటి దిద్దబడనిగుణము

కోరమీసాలనా డది కుదురుటటు ?”

అట్టి సీతివిద్య పిల్లలకు బాల్యమునుండియు గరప వలెను. పిల్లలు కొంతకాలము ఇంటిదగ్గర తల్లిదండ్రు

లతోను, కొంతకాలము బడిలో నుపాధ్యాయుల తోను గడుపవలసియున్నది. కనుక పిల్లల శ్రద్ధపర్వ నకు ఉభయులు బాధ్యులై యున్నారు.

ఈసమస్యలన్నియు మున్నగు, అభివృద్ధియు సమకూర్చుట అత్యవసరముట. ఈ సమస్యలన్నియును తల్లిదండ్రులు నాగ్రిత తీసికొనవలెను.

దైవభక్తి, స్వేచ్ఛవ్రతము, భూతదయ, శాంతము, ఓర్పు, బాల్యాయుర, పుత్రసంతృప్త్యను గలిగియుండి గుర్వ్యసనములతోక శ్రద్ధపర్వన గలిగిన ఆధర్మోపాధ్యాయునకు ఏ కాలమిదైనను “గౌరవములేగునా? దైవసమానుడనుటకు సందియముగడునా?

ఉపాధ్యాయుడు గంజాయి, సిగరెట్లు, చుట్టలు, కాల్చుచు బంగు, కాఫీ, టీ, మొదలగు పానీయములు స్వీకరించుచు కిలీమీద కిలీ బిగించి పేకాటలో కాలక్షేపముచేయుచు అబద్ధపు అజ్ఞలు, పత్రములు, వాయిదా శోరులంటి తిరుగుచు “మాకు గౌరవము లేదంటే ఎట్లాపస్తుంది?

ఉపాధ్యాయుడు బాలబాలికలను ప్రతి దినము సకాలమునకు బడికివచ్చునట్లు క్రమశిక్షణలో నుంచవలెను. వారికి భూతదయ, పరిశుభ్రత, విధేయత, మత్తుపదార్థములను విసర్జించుట, జాగృత్త, దేశభిమానము, వ్యాయామము మొదలగు విషయముల గూర్చి ప్రత్యేకముగను, నిరీతపాఠములతో మిశ్రితము చేసియు ఉపాధ్యాయుడు బోధించి వాటిని ఆనుభవములోపెట్టునట్లు కృషి చేయవలెను.

ఈ శిక్షణపొందినవారు సత్పరులు దేశోద్ధారకులు గాగలరు.

ఎనిమిదవ తరగతి పట్లకు పరీక్ష.

జంధ్యాల వేంకటశేషయ్య, హెడ్మాస్టరు, చిన ముక్తేవి.

ఎనిమిదవ తరగతి ప్రస్తుత పరీక్షను విద్యాశాఖాధికారులు బాగుగ నాలోచించి ప్రవేశపెట్టిరనుటకు సందియములేదు. రాజధాని కరతకును హెచ్చుతగ్గులు లేక విద్యార్థుల మానసిక శక్తులను, విద్యాభివృద్ధిని పరీక్షించుట కొకే ప్రమాణము ననుసరించుట మిక్కిలి యుత్తమమైన పద్ధతి.

అందువల్ల నీ తరగతికి బోధించు నుపాధ్యాయులకు నూతనోత్సాహము రేకెత్తినది. ఆ పరీక్షలో నుత్తీర్ణులు కాదలచిన విద్యార్థుల పట్టుదల, కార్యదీక్షవృద్ధియైనవి. ఈపరీక్షయేర్పాటుచేయబడినప్పుడు ప్రాథమిక విద్యకుకూడ పూజ్యస్థానము లభించినదని యుపాధ్యాయబృందముపేర్పొంగినది.

కాని కాలక్రమమున నట్టి గూఢాశలన్నియు నడియాసలని ఋజువైనవి. గ్రామస్థులకి పరీక్ష యంతమాత్రము నొక రణేయముగఁ గొప్పయిటపోదు. తల్లిదండ్రులను సెకండరీ విద్యాయంతటను యభిలాష విద్యాశాఖవారి ప్రాథమికోన్నత విద్యను తనంతఁ దా బోధించునట్టి నొందునదిగను, తనకు దాని పెద్దయగునట్లును. గ్రామస్థుల జేసి రేకాని, దానినంతను పైవిద్యకు సోపానముగఁ జేయలేదు. ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలో “ ఇంగ్లీషు ” నిర్బంధపాఠ్యాంశములలో నొకటి కాకపోవుటచే, దాని బోధన స్వల్పమును సంగతి విద్యాధికులందఱెరింగిన నిషయమేకదా! ఎనిమిదవ తరగతి పరీక్షలోఁ గృతార్థులైనవారును, కానివారును, ఏడవతరగతి ప్యాసైనవారును, ఇంగ్లీషులో ప్రత్యేక బోధన వడసి మూడవఫారములోనే జేరుట తటస్థించుచున్నది. అందునల్ల ప్రత్యేకముగ ఎనిమిదవ తరగతి పబ్లిక పరీక్షకు హాజరుగు విద్యార్థులు బోధనాభ్యసన పాఠశాలా ప్రవేశము నపేక్షించువారే; గాని మాధ్యమికవిద్య అభ్యసింపఁ గోరికగల వారికది లాభదాయకముకాదు గదా?

ఈ బడులలో భాష, చరిత్ర, భూగోళ శాస్త్రము, లెక్కలు మున్నగు పాఠ్యాంశములలో బోధనాపటిమ మాధ్యమిక పాఠశాలలకంటె తీసిపోవుటలేదు. ఈ పాఠ్యాంశములలో ఎనిమిదవ తరగతి పరీక్షలోను తీర్చులె, మాధ్యమిక పాఠశాలలోఁ బ్రవేశించిన విద్యార్థులు, తదితర విద్యార్థులకంటె మిన్నగనండిరను విషయ మనుభవము వలన విదితమగు చున్నది. కాని ఏమి లాభము? స్వల్పవేతనముతోఁ దనివి

జెంది ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలోపాఠ్యాంశములెంత కష్టించి భాష, లెక్క లతో (గణితము) చరిత్ర, భూగోళ శాస్త్రము, బోధించినను బాలురు పట్టిన గీతయగు మత్తెగులైనను, తమ విద్యార్థుల మాధ్యమిక పాఠశాలలో స్థానము దొరకకపోవుటచే వారు నిర్వృణ్ణులుగుచున్నాడు. హల కృషి భిక్షులంబ్యమగు చున్నది. విద్యార్థుల సంఖ్యయు నానాటికి తగ్గుచున్నది.

అదియుఁగాక ధనము వెచ్చించికొనిన వస్తువునందే మానవునకు లక్ష్యముండును. డబ్బును ఖర్చుపెట్టిననే విద్యకు విలువ వచ్చును. కనుక తల్లిదండ్రుల ప్రస్తుతావసరముల కనుగుణ్యముగ నీ పరీక్షావిధానమును మార్పుజేసినపుడే వారికి మా పాఠశాలలందు గౌరవము కలును. విద్యాశాఖాధికారులందరీ యనుభవసిద్ధమైన కష్టములను విచారించి యీ పరీక్షా విధానములో కొన్ని మార్పులనుఁ జేయకవీలులేదు. అట్టి మార్పు లీక్రింది సూచనలపై గాఢాపడి యుండవలయునని మనవి.

(1) ఎనిమిదవ తరగతి మాధ్యమిక పాఠశాలలకు సోపానముగ నుండవలెను.

(2) “ ఇంగ్లీషు ” కూడ ఎనిమిదవ తరగతి పరీక్షాంశములలో నభిమానాంశముగఁజేసి పబ్లికపరీక్షలో ఇంగ్లీషులో నూటికి 35 లేక 40 గుణకములను, తదితర పరీక్షాంశములలో, నియమిత గుణకములను, గడించిన విద్యార్థులు నాల్గవ ఫారములోఁ బ్రవేశించుట కర్హులుగఁ జేయవలెను. అట్లు ‘ఇంగ్లీషు’ లో గృతార్థులుగాక, మిగిలిన పరీక్షాంశములలోను తీర్చులెన వారిప్పటినలె బోధనాభ్యసన పాఠశాలా ప్రవేశమున కర్హులు.

(8) ఇంగ్లీషులోఁగూడ ఎనిమిదవ తరగతి పరీక్షకు హాజరుకాదలచు విద్యార్థులనుండి నెలకొంత శాతము వసూలు చేయవలెను.

ఈ మార్పులఁజేసిన, ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలకు బి.యి.డి. లను ప్రథమోపాధ్యాయులుగ నియమించుటచే, ప్రభుత్వమునకుఁగొంత యదనపుఖర్చు తగులునను సందియమునకు తావులేదు; ఏలయన పబ్లికుపరీక్ష ఇంగ్లీషులో జరుగును: కనుక ఆంగ్లేయభాషలోఁగూడ తృప్తికరమైన యభివృద్ధికల విద్యార్థియే పరీక్షలో నుత్తీ

ర్ణుడగును. సెకండరీ గేడు ఉపాధ్యాయుడు ఆంగ్లభాషను ఎనిమిదవ తరగతికి భోధించుటచే, ఆవిద్యార్థుల భాషాభివృద్ధి పరిపూర్ణమైనది కావను శంకయేరాదు.

ఈ సూచనలను విద్యాశాఖాధ్యక్షులగు శ్రీశ్రీ స్త్రాతం దొరగారములలోఁ బెట్టినయెడల ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలల విచ్ఛిన్నముగ వర్ధిల్లును. జానపదులకు ప్రాథమిక విద్య కొంగు బంగారమై, సర్వశుభప్రదమై, యనూనాదరణ పాతమై విరాజిల్లుచుదని ఘంటాపథముగఁ జెప్పుచున్నాడను.

తి మ్మ రు ను

బాలకవి అన్నాప్రగడ వీరరాఘవయ్య.

తే॥ గీ॥ బ్రతికి చెడినట్టి నిలుపేద పంశమందు
జననముం జెంది నీదు ప్రజ్ఞాబలమున
శస్త్రకర్ణాట సామ్రాజ్య సచివుడ వయి
మించు పేరును గల్గి రాణించినావు.

ఉ॥ నీముఖమండలంబు గణనీయగుణాఢ్య వచస్పరస్వతీ
ధామము నీకు జన్మమిడి ధన్యతఁ జెందఁగ నెంతలెంతలో
నీమములూని నిష్కమెయి నిచ్చలు మాదు తెలుంగుతల్లి యే
నోములు నోచి నిన్నుఁ గనెనో స్మరణీయ! అమాత్యశేఖరా !

తే॥ గీ॥ నామమాత్రావశిష్టమా నవ్యవిజయ
నగరసామ్రాజ్య మల వింధ్యనగమువలకు
నలముకొని వ్యాపనమున ననంత మగుచుఁ
బ్రాచి పోయెడిదా? నీదు ప్రతిభ లేక.

చ. ముసరు విపత్తులన్ ముని గిపోయెడు కృష్ణధరాధినాథునిం
బసితనమందునుండియుఁ గృపాపరతంత్రత విస్తరింప నీ
నిసుఁగునువోలెఁ గాచి యవనీపతిఁ జేసిన ప్రోడవైన నీ
యసదృశ ప్రేమతత్వము సమాదరమైనది మంత్రిత తత్తమా !

చ. గజపతికూతుడు కక్కనకు భద్రముబారికి నోగిరంగుగా
కిజిరిలహారో యుగవలలు గాఢపుష్పైర్వము బాసికొంటి య
క్కజముగఁ గృష్ణభూపిభుని గొచి యపాయముఁ బొసినట్టి యో
సుదన విధేయ ! గుంహుల గొల్లలుజేయ దరింపఁ దేగికిని ?

సీ. భామినీ సామాజ్యపాలకావళిచేతఁ గప్పంబుఁ గొసినట్టి ఘనతయొకట
రాయచూ ర్ముదగల్గు రాజుల శౌర్యంబు, మీఱఁగాఁ జాలిన నేరు పొకటి
ఉత్కలేశునితోడ యుద్ధంబు నొనరించి కావరం బడఁగించు నీవి యొకటి
కటకంబునం గెల్పుకంటము గాఢిం గి విజయంబుఁ బేర్కొను మీక యొకటి

తే॥ గీ॥ నీవె యార్జించి తవియంగ నిచ్చలేక
ప్రభువునకుఁ గూర్చునట్టివిరాళిఁ గల్గి
సరళి నుత్సాహ ప్రభుమంత్రశక్తు లలరఁ
బాలనము నల్పు కీర్తివిభాజితుడవు.

తే॥ గీ॥ రాజరాజగు శ్రీకృష్ణరాయవిభుఁడు
రణజయోత్సాహ మహిత నీరాజనముల
నంది యష్టదిగ్గజముల వైన మధుర
కావ్యములఁ గృతు లందఁగఁ గారకుండ
వీవెకావె ? తిమ్మరుసుమంత్రీంద్ర ! చెప్పుము.

ఉ॥ అన్నియుఁ బొసి రాజుకొఱ కర్థము ప్రాణము ధారవోసి యె
న్నెన్నో మహోపకారము లహీనరయంబునఁ జేయు నీకటుల్
కన్నకుమారునాత్య నొడిగట్టి మహిపతి ధర్మశూన్యుడై
కన్నులుగీయ నాజ్ఞ యిడెగా యిది యెక్కడి వైపరీత్యమో ?

ఉ. చెప్పుడుమాటల నిన్ని యచింత్యము చింత్యము సూహసేయకే
యప్పటి కాత్మదోచినటు లాచరణం బొనరించెగాని యా
త్మప్పుడు త్రోవ ముందెటులఁ వన్ను బలిం గొనునో యెఱుంగ కీ
ముప్పును గోరితెచ్చుకొనె మూర్ఖత రాజుల నైజమేకదా !

తే. గీ. ఊరకే రాలిపోవు నీయుసురు దగిలి
సార్వభౌముం డగుాడ దా సమసిపోయె,
విజయనగర సామాజ్యభూమిజము కూలె
చిరయశము నీకె దక్కె తిమ్మరుసుమంత్రీ !

తప్పే వ.రి ది?

(పాఠ్యమికవిద్య యందు ప్రజల బాధ్యతను గుర్తింపజేయు చిన్న నాటిక)

టి. కె. చౌదరి

(గతసంచిక తరువాయి)

నాలుగో రంగము.

మా పాఠ్యమిక పాఠశాలా వార్షికోత్సవ సభామంటపము. చక్కగా అలంకరింపబడింది. గ్రామస్థులందరు తమ స్వంత పనిగా భావించి పనులన్నిటినీ పూర్తిగా వించారు. సభాధ్యక్షులు శ్రీ రమణరావు M. Sc. ప్రేక్షకస్థానములో మాండలిక విద్యాధికారులు కేంజి విద్యాధికారులు కూడ వున్నారు. ఇరుగుపొరుగు గ్రామాలు నుంచికూడ చాలమంది వచ్చారు ఆసభాశాలలో పాఠశాలావిద్యార్థులు గావించు తున్న స్వచ్ఛంద సేవస్తుతి పాత్రము. చీమ చిటుకుమంటే వినబడేటంత నిశ్శబ్దముగా వున్నది. సభాశాల అధ్యక్షులు లేచి-

అ:-తల్లులారా! తండ్రులారా! ఒక పుడు రేపో మాపో యెత్తివేయడానికి సిద్ధముగావున్న ఈ పాఠశాల ప్రస్తుతము నలుగురుపాఠ్యాయులతో పనిచేస్తూ గ్రామస్థులయొక్క శ్రద్ధను చూరగొని ఇంతమంది తల్లులలు తండ్రులను సమీకరించి వార్షికోత్సవము చేసుకొను మహాభాగ్యముపొందినది అంటే ఇందు ఉపాధ్యాయులు గ్రామస్థులుకూడ అత్యంతము స్పృహవంతులు. ఎన్నోవిధాలుగా మీ అందరిలోను చిన్ననైన నన్ను సభాధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనుట నా యదృష్టము. ఈ పాఠశాలయందు తమకున్న సద్భావాన్ని తెలియజేయడానికై ఇటువచ్చిన విద్యాశా

ఖాధికారులను ప్రేక్షకులుగానెచ్చిన ఆస్థా గ్రామస్థులకు నా మనఃపూర్వకాభివందనాలు. తరువాత కార్యక్రమము. తల్లిదండ్రుల సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ నరసయ్య గారు మాట్లాడతారు.

స:-సోదర సోదరీ మణులారా! మన పాఠశాల ఈ స్థితిలో వుంటుందని మనలో ఏ నక్కరూ ఊహించి యుండలేదు. ఈ పాఠశాల యీ స్థితిలోవుండడానికి సభాధ్యక్షులైన రమణరావు, సంజీవరావుగార్లే కారణము. ఉపాధ్యాయులుకూడ ఏదో విధముగా కాలము వెళ్ళబుచ్చుకుందామనిక్లాక-నిరక్షరాస్యతకు పేరెల్లిన భారతదేశాన్ని మనస్సులో వుంచుకొని ఈ విద్యార్థులను సత్పరులుగా ఒనరించవలెననెడి వారి సత్సంకల్పము మమ్మెంతయు ఆనంద పరవశులజేయుచున్నది.

మా బాలసంఘాన్నిగూర్చి ప్రత్యేకముగా చెపుతున్నా. బాలసంఘ నిబంధనలను కట్టుబెట్టుకొని వారందరు జాగ్రత్తగా పాలించుతున్నారు. వారిలో యెవరైనా కాని పనిచేసినపుడు బాలసంఘమువారే తగు విధముగా మందలించి అట్టి పనులు మరలచేయకుండునట్లు చేస్తున్నారు. సాంఘిక సేవలో రాయలసీమ బెంగాలు కరువులకు బారులుతీర్చి పాటలు పాడుకుంటు చేర్చిన వసూళ్లు మరపునకరావు. అన్నా

తురులైవచ్చిన వారికి ఈ సంఘసభ్యుల ద్వారా కావలసినంత అన్నము. ఈ బాల సంఘము చేస్తున్న ప్రతిపది దేదవాళ్ళ ముందు ముందు ఉత్సాహముగాలుగా చేయడమేగాక కార్యక్రమాలుగా చేస్తున్నది. ఇదంతా ప్రస్తుత పాథ్యాయుల చలవే తమ బిడ్డలు ఈవిధముగా ఉత్తమ మార్గాన సాగిపోతుంపునకు ఏతల్లిదండ్రులు సంతోషించరు ?

మా గ్రామసంఘమువారు ప్రాథమిక విద్యావశ్యకతను గుర్తించి, పాఠశాలాభివృద్ధికిగాను గ్రామాదాయమును నాలుగో వంతు విడదీసి తల్లి దండ్రుల సంఘము వాటికిస్తున్నారు. దానితో అత్యవసరముగా కావలసిన బోధనోపకరణములను కొన్నాము. గ్రామస్థులందరి సహాయమున ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులు నివసించుటకు సరిపడు వసతిగృహమును నిర్మించాము. మిగిలిన ఇరువురికూడ వసతిగృహము లేకపోయినప్పటికిని, వాససౌకర్యాలను మేమే కలిగిస్తున్నాము. పైవిధముగా వచ్చిన గ్రామాదాయముతోను, గ్రామస్థుల సహకారముతోను, మాపాఠశాల ఆదర్శముగావున్నదని చెప్పుకొనడానికి గర్వపడుతున్నాము. (కరతాళధ్వనులు)

ఈ ఉపాధ్యాయులను మానుండి విడదీయడానికి ఎవరికీ శక్తిలేదు. వారు గ్రామస్థులలో గ్రామస్థులుగా నివసిస్తున్నారు. గ్రామస్థుల, ఉపాధ్యాయులకు, వున్న సంబంధము అభేద్యము. ప్రతిగ్రామనకూడ ఇట్టి సామరస్యము ఏర్పడినప్పుడే ఉపాధ్యాయుల వలన తగినంత ప్రయోజనాన్ని గ్రామస్థులు పొందగలుగుతారు.

ఇది నాయన భవము సలపు. (నమస్కారము చేయును. కరతాళధ్వనులు)

పాఠశాలస్థుగారు మాట్లాడతారు (మాట్లాడుట ప్రవేశించి కిందకు వచ్చి, తగిలించెటప్పటికి అభ్యర్థి కరతాళధ్వనులు.)

పాఠశాల:-సభాధ్యక్షా ! సోదర సోదరీమణులారా ! ఈ మహాసభకు ప్రేక్షకులుగా వచ్చిన అధికారులకు, అన్యగ్రామస్థులకు, మాపాఠశాలతరపునధన్యవాదాలు. ప్రస్తుత పరిస్థితులను బట్టి మేము ఈ గ్రామస్థులచే బంధింపబడ్డాము. ప్రతిపాదనకూడ, స్వప్రయోజనము కొరకు ఉపాధ్యాయుని ఈవిధముగా బంధించే అధికారమున్నది కాని బంధించే మార్గముకాని - ఉపాధ్యాయుని ప్రయోజనముగాని, తెలియక అంధకారములోవున్న వారికి ఈ మహాసభయే మేలుకొలుపు. నాస్థితికి బడిపంతులుతో మాట్లాడనా, అనే అహంకారులకు, కర్తవ్యాన్ని బోధిస్తుంది. విద్యార్థులకు వ్రాత, చదువేకాదు ఆవశ్యకత. అంతకన్న దొడ్డదైననద్వర్తన, సంఘసేవ, దేశసేవ అని మా బాలసంఘమే ఋజువుచేస్తున్నది.

మేము ఏలోపము యెరుగము అని కాదు. మాలోపము తెలుసుకున్నప్పుడు దిద్దుకొని, అనవరతము పురోగాములుగా ముందుకు పోవడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము. భావిపౌరులగు బాలురను సత్పౌరులుగా చేయుటలో మాలక్యము అభేద్యమైనది. ఈవిషయములో ప్రాథమికోపాధ్యాయుని సేవజగద్విదితము. నేడో రేపో ఎత్తివేయడానికి సిద్ధముగా యాపాఠశాల, ప్రస్తుతము ఈస్థితిలో వున్నది అంటే మీకు మాత్రము ఆశ్చర్య

ర్యముగా లేదా? దీనికంతక, కారణము గ్రామస్థుల సహకారము ఈవిధముగా ప్రతిపాఠశాల రూపాంతరము పొందిన నాటికి పరాధీనము అభివృద్ధిములను సేవించునట్టి స్వాతంత్ర్యచ్చాయలు దాపు లోనికి వస్తాయి.

స్వప్రయోజనముకొరకు మాత్రమే మనలను పాలిస్తున్న సామాజ్యవాదులు, మనకు ఇంతకన్న ఉత్తమశిక్షణను కలిగిస్తారు అనుకోవడము భ్రమ. అట్టిభ్రమను పటాపంచలు గావించి, ఆశా కిరణములు రేకెత్తింపజేసినది. ఈ గ్రామస్థులు-పాఠశాల ఇందు ఉపాధ్యాయుల ప్రయోజకత్వముకన్న గ్రామస్థుల సహకారమే ఈ విజయానికి బలీయమైన పునాదిరాయి.

ఈ గ్రామస్థుల మహత్తర విజయాన్ని అండగా తీసుకొని, ప్రతిగ్రామము ఒక పాఠశాలతో వుండాలనీ-ప్రతి పాఠశాల విజయోత్సాహంతో ఉట్టిపడేట్లు చేయమన అదంతా ప్రజాశక్తినని హెచ్చరిస్తూ విరమించుచున్నాను. (వెడలిపోవును. కరతాళధ్వనులు)

అ:-జిల్లావిద్యాశాఖాధికారులు మాట్లాడతారు.

జిల్లావిద్యాశాఖాధికారి:- అధ్యక్షా, సోదర సోదరీమణులారా! నేను ప్రాథమిక పాఠశాల వార్షికోత్సవాన్ని చూడడానికి ఇదే మొదలు. అందులోను ఇది, ఏకలిగిన వారిచేతనో పదిరూకలు ఖర్చుపెట్టించి, అధికార ప్రాబల్యాన్ని సంపాదించటానికై ఏర్పాటుచేసిన సమావేశము కాదనీ గ్రామస్థులు స్త్రీపురుషులందరి సహకారముతోను ఏర్పాటు చేయబడిందని, తెలుసుకొని సంతోషిస్తున్నాను.

న్యాయంగా ప్రతి పాఠశాల ఈస్థితిలో వుండేట్లు చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిది. ప్రభుత్వానికి తగినంత ధనము లేక పోవడముచేతనే మన ప్రాథమిక విద్య నానాటికి దిగజారిపోతూ వుంటుంది. ప్రభుత్వ సహాయము చెప్పుకోదగిన స్థితిలో లేనప్పటికి-ప్రాథమిక పాఠశాలనుగూర్చి ఇంతటి శ్రద్ధకు తీసుకొని, మహత్తర కార్యసాధన పూనుకున్న గ్రామస్థులను-శ్రద్ధకు తగిన ప్రతిఫలాన్నిచ్చిన ఉపాధ్యాయులను ప్రశంసిస్తూ - ప్రభుత్వముద్వారా మీకు కావలసిన అన్ని సహాయములను చేయటకు సిద్ధముగా వున్నావని తెలియజేస్తూ-త్వరలోనే ఈ పాఠశాల ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలగా అభివృద్ధియగుగాక యని కోరుతూ విరమించుచున్నాను. (కరతాళధ్వనులు.)

అ:-డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారు మాట్లాడుతారు.

డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు:-అధ్యక్షా! మహాజనులారా! మీ పాఠశాలను, ఈ మహాసభను చూచి నేను పొందినంత ఆనందాన్ని మరెవ్వరూపొందలేదు అంటే అతిశయోక్తికాదు. బిడ్డయొక్క అభివృద్ధికి తల్లి ఏవిధముగానూ సాయపడలేక పోయినప్పటికి, బిడ్డఅభివృద్ధిని చూచి తల్లి మురిసిపోతూ వుంటుంది. ఆవిధముగానే ఈపాఠశాలనుచూచి నేను పొందే ఆనందముచెప్ప శక్యముకాదు.

ఈ గ్రామమువల్ల నేను ఒక్క విషయాన్ని తెలుసుకున్నాను. ఊరూరా - అంటే ప్రాథమిక పాఠశాలవున్న ప్రతి గ్రామంలోనూ - తల్లిదండ్రుల సంఘము వుంది. ఆ సంఘాలవల్ల ఆయా పాఠశాల

లకు ప్రయోజనము పుగగా అంగీకరించును. శూన్యము అని చెప్పాలి. కాని ఇది సంగతులకూ, ఉపాధ్యాయులకూ నేటి పరిస్థితుల పరిస్థితులనుబట్టి వేరైపోయింది.

“వెలపటిది ఏటికిలాగి తే... బాటిది బీటికి లాగింది” అన్నట్లు పరిస్థితి సహకారము—అన్యోన్యత—అన్యోన్యత కొరత ప్రయత్నము లేని తల్లిదండ్రుల సంఘాలు పున్నా ఒకటే లేకపోయినా ఒకటే. ఏదా అవసరాన్ని, ప్రయోజనాన్ని గుర్తించుకుంటే ప్రభుత్వ ఫర్మానాలకు లోబడి స్థాపించబడ్డ సంఘాలనల్ల అంతగమించి ప్రయోజనము పుంటుంది అనుకోవడము వెట్టే. ప్రస్తుతము ఉరూరాపు సంఘాలే తమబిడ్డల అభ్యున్నతికి పాలుపడేట్టు—ప్రాథమికోపాధ్యాయులకు నలసినంత చేయూత నిచ్చేందుకు సాయపడేట్టుగా, సామరస్యతను చేకూర్చుటకు ప్రయత్నము చేస్తానని ఇందుమూలముగా నునచిచేయుచున్నాను.

[వెళ్ళిపోవును. కరతాళ భవనము.]

అ:-చౌదరయ్యగారు మాట్లాడుతారు.

(దేహచ్ఛాయ నశించి, ముడతలుపడ శరీరము. నిండుసార్కావిధోపతి, తెల్లతలగుడ్డ-మరొక తెల్ల పంచెపలెవాటు- పొన్నకట- తెల్లని కొమ్మిసాము గల చౌదరయ్యగారు స్టేజీ యెక్కటప్పటికి కరతాళ భవనము.)

చౌ:- (గొంతుక నవరించుకొని) నాకు యెనభయోపదే. నేను పుట్టి బుద్ధియెరిగిన తరువాత ఇటువంటి మీటింగు యీ ప్రాంతాల్లో జరిగలేదు సరేదా జరుగుచుంది అని అనుకోలేదుకూడాను. మీ అందర్నీ ఒక్కచోట చూడటం ముఖ్యంగా నాకు ఎంతో సంతోషముగా వుంది. దీని అంతటికి ప్రధాన హేతువైన ఉపాధ్యాయుల్ని

మెచ్చుకోవాలి. పిల్లలకు నూనూలు చదువుచున్నారంతో పాటు- సేద్యం ఇంటి పాటలు ముచ్చటగా వున్నాయి, నేను చదువుకున్న కాలంలో బడి అంటే అదొక కటికి (కసాయి) గుకాణము. నన్ను కోదండము తీసుకొని కింద రేగు కంప పుంచాను- నేను ఏవిధముగా బ్రతికి బయటపడ్డానో చెప్పలేను. కనుకనే ఇప్పటికీకూడ నాకు బడి అంటే చిన్నప్పటి అదట తగ్గలేదు. ఇంకా చాలాచోట్ల పుపాధ్యాయులు పిల్లల్ని తీసికొని శిక్షించడం నేను చూస్తూన్నాను. కాని మన పుపాధ్యాయులు బెత్తాలను మారముగా పారవేసి ఏదాడుందో! కాస్త నడవగల శక్తివున్న ప్రతిబిడ్డకు బడి అంటే అంత సంతోషముగా వస్తున్నాడు. బడిఅంటే పారిపోయే వాడుగాని- పట్టుకు తీసుకరాబడేవాడుగాని- పని కల్పించుకొని ప్రాలుమాలే వాడుగాని- మనవూరు మొత్తానలేడు. (కరతాళ భవనము) ఇదంతా పుపాధ్యాయుల గొప్పతనమే. అంతేకాక బాల సంఘము అంటే పెట్టి బిడ్డల ప్రవర్తనలో తెచ్చిన మార్పులు చెప్పలేను. ఈ పుదయము బొరులుతీరి జండాలు చేతపట్టి-“బాల సంఘ సభ్యులం- భరతమాత పుత్రులం” అంటూ కుడియెడమల క్రమంలో నడుస్తూ వుంటే చూడ ముచ్చటయింది. అప్పటికి ఇప్పటికి ఎంత వ్యత్యాసము? అనిపించింది. ఈ పుపాధ్యాయుల సేవను- గ్రామస్థుల సహకారాన్ని- విద్యార్థుల అభివృద్ధిని- చూచి సంతోషిస్తున్నాను. ప్రతి పుల్ల బడి ఇటువంటి మార్పులుపొందితే ఎంత బాగుంటుంది ?

(వెళ్ళిపోవును. కరతాళ భవనము)

అ:-మహాజనులారా, ఇప్పటికే చాలా కాలం గడిచిపోయింది. డి. ఇ. ఒ. గారి వంటి అధికారులు, చౌదరయ్యగారివంటి అనుభవశాలురు, హెడ్మాస్టరుగారివంటి కార్యదక్షులు, సరసయ్యగారి వంటి గ్రామ పెద్దలు, మాట్లాడిన సిమ్మట గేస మాట్లాడటము అంటే హాస్యాస్పదమే. కాని మిమ్మల్ని ఆట్రేసేపు విసిగించు- మన దేశములో చదువుకున్నవాళ్లు నూటికి రి మంది. తోటిదేశాలలో పోల్చి చూస్తే హీనాతిహీనమైనసంఖ్య- ప్రజలు విద్యా వంతులైతేనేగాని వివేకము, విజ్ఞానము, నర్థిల్లదు; జాతీయముగాను, అంతర్జాతీయ ముగాను, కలిగేమార్పులను తెలుసుకో లేరు. మన దేశముకూడ, వ్యవసాయకం గాను, పారిశ్రామికంగాను, వృద్ధిజెంది, స్వతంత్రదేశమై సభ్యదేశాలతో సమాన గౌరవ ప్రతిపత్తులు సంపాదించాలి అంటే నూటికి నూరుమంది విద్యా వంతులు కావాలి.

(కొంతాళ భవనాలు)

మన సర్వతోముఖ విద్యార్థికి విధా- లుగాను సాయపడవలసింది ప్రభుత్వము. అన్ని ప్రభుత్వాలు ఆ విధముగానే పాటు పడుతున్నాయి. కాని మన ప్రభుత్వము తద్వ్యతిరేకము. కారణము పరాయి ప్రభు- త్వము కావడమే. ఆంగ్లదేశపాలనలో ప్రపంచాతీత విధానాలను అమలుజరుపు కుంటు ప్రపంచగౌరవ మర్యాదలను చూర గొంటున్న బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము, “ఎవరికి పుట్టిన బిడ్డరా వెక్కి వెక్కి ఏడవనా” అన్న ట్టు హిందూ దేశ విషయములో ప్రతిచిన్న విషయానికి మొండిచెయ్యి బయటపెడు చూపుంటుంది. మన ప్రాథమిక విద్యను

చూడండి భారతీయులకు చదువునచ్చేట్లు చేయవలసిన బాధ్యత తమదికానట్లుగానే తలుస్తావుగది. కెద్యలో, విజ్ఞానములో, శాస్త్రానిధిపున్న మన విద్యార్థులను బడికి ఆకర్షించే పద్ధతిగా - ప్రచారముగాని, అవలంబించడంలేదు. గాలిలో దీపంపెట్టి దేవుడా నీమహిమ కట్టు, ఊళ్లో ఒకబడిని స్థాపించడము- తగినంత మంది పిల్లలు బడిలో లెకపోతే ఎన్ని వేయడమును అంతేగాని బాధ్య- తతో - నిర్బంధము గానైనాసరే చదువు నేర్చే బాధ్యత ప్రభుత్వానిది కాదన్న ట్లుగా మెలగుతువు. ఇటువంటి పరిస్థి- తులలో ఈగ్రామస్థులు ఒక గొప్పవిజ- యాన్ని నాధించారు ప్రభుత్వము చెయ్య వలసిన కట్టుబాట్లన్నీ తమకు తామే తామేగావించుకొని, రేపోమాపో కూలి పోనున్న ప్రాథమిక పాఠశాలకు, నూత్న యన్వనాన్ని, శోభను చేకూర్చారు. ఈ విధముగానే ప్రతిగ్రామములోని పాఠశాల కూడ పునరుద్ధరింపబడి తగినంత ప్రయో- జనాన్ని ప్రజలు పొందేట్లుగా చేయ- డము ప్రతిఒక్కని బాధ్యత ప్రధమంలో ప్రాథమికోపాధ్యాయుని ప్రయోజనాన్ని గుర్తించాలి ఆప్రయోజనాన్ని గుర్తించిన వారు కావడముచేతనే సరసయ్యగారు “మాకు, ఉపాధ్యాయులకు పున్న సంబం- ధము అభేద్యము మానుండి పుపాధ్యాయు- లనువేరు” చేయుశక్తి యెవరికిలేదు. మేమే వారు-వారే మేము అవి చెప్పగలిగినారు వారి మాటలు వారివిశాల హృదయంగాన్ని చాటడమేకాక, సగర్వంగా సంతోషించ తగినవిగాను వున్నవి.

ప్రజలలో మార్పు ఎల్లు అవసరమో,

అట్లే ఉపాధ్యాయులలోను, బోధనలోను, శిక్షణలోనుకూడ, తీవ్రతరమాంపులు అవసరము. చౌదరయ్యగారి హితబోధ అమూల్యమైనది. తన విద్యార్థిదశలో శిక్షణ ఎంత క్రూరముగాను, నిర్మాత్యముగాను, పుండో చెప్పారు. ప్రస్తుతము శిక్షణ అంత రాక్షసంగా లేకుగాని, ఎంతోమార్పు అవసరము. ఒక్కసంగతి. ఏ ఉపాధ్యాయుడైతే శిక్షించి చదువు చెప్పాడో ఆయన అసమర్థుడు న్యాయంగా ఉపాధ్యాయులలో ప్రజలలోకూడ తగు విధంగా మాంపులు వచ్చినాడే ప్రాథమికవిద్య రాణిస్తుంది. తద్వారా దేశసౌభాగ్యము, ప్రపంచకల్యాణమును ఇనస్పెక్టరుగారు అన్నట్లు తలిదండ్రుల సంఘాలకు ఉపాధ్యాయులకు సామరస్యము ఏర్పడటము తొలి విజయము.

మనది జాతీయప్రభుత్వమే అయితే మన అభివృద్ధికి వలయు సర్వసన్నాహాలు ప్రభుత్వమే చేసివుండేది. అట్లు కానప్పుడు మనమే శాయశక్తిలా ప్రయత్నముచేసి మన పురోభివృద్ధికి వలయు గహదార్ల

నేర్పరచుకోవడము మనవిధి. అందుమొదటిబాటే ప్రాథమికవిద్య.

నేను మిమ్మందరినీ ప్రార్థించే దేమంటే “ఈ మహాసభమూలంగా జెలుసుకన్న అమూల్య విషయాలను కార్యరూపేణ సాధించ ప్రయత్నించమని”

నాకీ సభాధ్యక్షస్థానమిచ్చి గౌరవించిన గ్రామస్థులకు ఉపాధ్యాయులకు సభాకార్యక్రమములో శ్రద్ధగా పాల్గొన్న మీ అందరికీ నమస్కారము లర్పించుచు సమావేశమును ముగించుచున్నాను.

హెం:-భాగమని తలపక సభ్యాధ్యక్షతకు అంగీకరించిన శ్రీ రమణరావు M. Sc గారికి ఎన్ని పనులున్నప్పటికీ ఈ సమావేశమున కరుదెంచి అమూల్య సందేశాలు నిచ్చిన విద్యా శాఖాధికారులకు యీ మహాసభావ కాశమునుకలిగించుటయేగాక వారిఅమూల్య అనుభవాలను చెప్పినచౌదరయ్యప్రభుత్వాలకు మాయందొన్న అభిమానము కొద్ది సభ కరుదెంచిన ప్రేక్షకులకు మా పాఠశాలతరఫ్ఫున నందనము లర్పించుచున్నాను. (సమాప్తము)

సంపాదకునకు లేఖ

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్యా సంపాదకులవారికి

ఆర్యా!

అతిప్రాముఖ్యమైన యింకొంది విషయమును తమ పత్రకౌముఖిమున వెలువగచి విద్యాధికారులకు యస్. యస్. యల్. సి. హయ్యరు ట్రైనింగ్ టీచర్లకు రానున్న ముప్పును అందజేసి మామన్ననలందుదుగు గాక యని మిక్కిలి కోరుచున్నాను.

ఇటీవల మద్రాసు గవర్నరుగారి సలహాదారులగు సర్. టి. అస్మినుగారు టీచర్లు కాలేజి వారి కోత్న పసందర్శమున నెకండర్ గేడు రోడ్డుపొందు పుపాధ్యాయులకు త్వరలో స్ట్రైప్ టెండ్లు యిత్తురనియు ఎయిడెడ్ పాఠశాలలోపాధ్యాయులకు కరువుబత్తెముల మరల హెచ్చింతురనియు తదుపరి పీలుగలిగిన ఎయిడెడ్ పాఠశాలలకు నెలవారీగొట్ట నిప్పించుటకు ప్రయత్నములు సాగింతుమనియు తమ ఉపన్యాసమందు ముచ్చటించి యుండిరి. అందుకు పుపాధ్యాయలోకము వారు మద్రాసు గవర్నరు మెంటువారి ఉదారభావమునకు తమ ధన్యవాదముల నర్పించుచున్నారు.

శుక్తిని కంట్రీకిని ప్రస్తుతము రాష్ట్రవిద్యార్థులను శ్రీకృష్ణ సాంస్కృతిక అనిద్యమును భారత యుద్ధమున మానసికంగానుచే ప్రేరేపించు విజయమున నెన్నరాష్ట్ర ప్రజలను భగవదీతో జేయు గావించిన శ్రీకృష్ణ భగవానుని చందమున నర్ సాతముగా రెండుయు పుజించుటనుకొని అతిశయముకొనెను.

చలని నెన్నెలరాత్రిల సాదించిన చుక్కల తేలికి మచ్చయన్నట్లు కవచిన సంవత్సరము S. S. L. C. పరీక్షలో కొద్దిమార్గుల తేలిచే తప్పినవారిని నెకండర్ గ్రేడు తర్ఫీతుపొందుటకు (నెపెండ్సులేక) అనుమతి నిచ్చి ప్రస్తుతము నెపెండ్సుతో అట్టిపరిస చదువుకొనగూడదను ఆర్జును ప్రసాదించుట ఎంతయు నిరుత్సాహకరము.

ఇదియునుగాక గుడ్డిలో మెల్లయన్నట్లు యి తటమునుపు S. S. L. C. పరీక్షలో దురదృష్ట వాత్తు తప్పి Higher Grade Shortened Course పొంది కృతార్థులై ప్రస్తుతము పుపాధ్యాయులుగా ననికేంటున్న వారిని నెకండర్ గ్రేడు నెపెండ్సుతో చదువుకొనగూడదు మాడ ఎందుకు పిలిచి తల నిరుగజూచుస్తానన్నట్లున్నది.

లోముగ్రహ చరిత్ర, యల్ టి. గ్రేడులో కృతార్థులైన వారుండ నెపెండ్సు యివ్వనున్న నెప మున మిక్కిలి ఆర్దులుగానున్న పైతగతి పుపాధ్యాయుల ఆశాజనక జీవితముల గొడల పెట్టుట అవసరముగా వుండునట్లున్నది.

యుద్ధము తరము అమలులోనికి రానున్న సార్వేలు కుటివారి మహోన్నత పుపాధ్యాయ జీవితాశయములు కొలువరిగిన కొడికి రోలేగతియనుకొని పుపాధ్యాయవృత్తి యే పరమాశయముగా గొన్న పైరకమువారికి అడి ఆశలైపోవుట ఎంతయు విషాదకరము.

మద్రాసు బడ్జెటు ప్రచురణ సందర్భములో మున్ముందు ప్రతి పాఠశాలకు పాఠశాలయు అరవ తరగతి కలిగి యుండుననియు తెలిపియున్నారు. నెకండర్ గ్రేడు పుపాధ్యాయులసంఖ్య మిక్కిటముగా పెరిగిన గాని పైచెప్పిన మేరకు ప్రతి ప్రాథమిక పాఠశాలయు అరవతరగతి కలిగియుండుటకు వలనుపడదు. లేనిపోని నిబంధనలుగనుటచేత ప్రస్తుత యుద్ధపరిస్థితులలో నెకండర్ గ్రేడు పుపాధ్యాయులసంఖ్య పెరుగుటకల.

కొనున దయామయులగు శ్రీ డైరెక్టరుగారు (S. S. L. C. Higher Trained) S. S. L. C. హియ్యర్ ట్రైన్డ్ పుపాధ్యాయులను (Shortened course) షార్ట్ డ్ కోర్సు నిచ్చి నెకండర్ గ్రేడు తర్ఫీతుపొందునట్లు అనుమతించుటయో, అటు ఏలుగాని పక్షమున వారిని ప్రయివేటుగా చదువుకొని పట్టు పరీక్షకు హాజరగునట్లుగాని, అనుమతింపవలసి దని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

యస్. బి. సంపత్కుమార్,
పామిడి 22-3-44.

కొండుపల్లి

ది 18 3 1944 తేదీని కొండుపల్లి కేంద్రపాధ్యాయసంఘ సభ కృష్ణాజిల్లా డి. ఇ. ఓ గారకు శ్రీ V. రామచంద్రరావు B. A. L. T. వారి యాజమాన్యమున జయప్రదముగ జరిగినది. డి. ఇ. ఓ గారికి స్వాగతపంచ రన్నములు చదివి వినిపించబడెను. తరువాత ఆర్ధగంటసేపు పుపాధ్యాయులకు విద్యాబోధ నలో వుండవలసిన విధానము. పుపాధ్యాయులు స్వల్పవేసములతో బహుకీషములు బాగుగా వివరించి చెప్పిరి. పిరితోపాటు బెజవాడ హిందూ కేంజీస్కూల్ S. D. I. గారైన శ్రీ B. సత్యనారాయణ B. A. L. T గారు బెజవాడ మహమ్మదన్ కేంజీస్కూల్ D. I గారును నాటిసభకు హాజరై స్కూలు పురోభివృద్ధికి పుపాధ్యాయుడు చేయవలసిన కృషిని వెల్లడిపగచి నాటి కార్యక్రమమును పూర్తిచేసిరి. సభకు నుమారు 40 మంది టీచర్లు హాజరైరి.

కొండుపల్లి
22-4-44 }

దాసరి సుందరం.
శెక్కలూరి,

కడపరేంజి

కడపరేంజి ఎలిమెంటరీస్కూల్ టీచర్స్ అసోసియేషన్ వారు 4-3-44 తేదీన యుద్ధనిధి సహాయంతో కడపజిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ అఫీసరుగారి ఆధ్వర్యమున “సోమయాజి” యను నాకా సాంఘిక చాటుకమును భారంగకముగ బ్రచరించిరి. శ్రీ M గోపాలస్వామినాయుడు B. A. B. Ed కడపరేంజి స్కూల్ సీనియర్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారును, శ్రీ M. D వేంకటసుబ్బయ్య B. A B. Ed. జూనియర్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారును, ఆర్గనైజరుగానుండి శ్రద్ధతో పాటుపడిరి. యుద్ధనిధికి రు 335/- పంపాలయ్యెను.

బి. గోపాలయ్య

సెక్రటరీ

కడప
16-3-44 }

ఎలిమెంటరీస్కూల్ టీచర్స్ అసోసియేషన్

కోయిలకుంట్ల (కర్నూలుజిల్లా)

మా రేంజీస్కూల్స్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టర్ గారగు శ్రీ యం. కృష్ణమాచార్యులు F. T. B. A. B. E. D. గారు మా తాలూకా నుండి గిద్దలూరు రేంజికి బదిలీ గాబడిరి. వారి స్థానముననే శ్రీ డి. వెంకటస్వామిగారు M. A. B. E. D. గారు అరుదెంచిరి.

4-3-44 వ తేదీన జరిగిన సెంటరు కౌన్సిల్ వీడ్కోలు, ఆహ్వాన, ప్రశంసాసభలు జరుపబడెను. ఆల్పహారవిందు యొసంగబడెను. ఉపాధ్యాయ సోదరులందఱు ప్రేమపూరిత ఆశీస్సులతో శ్రీ యం. కృష్ణమాచార్యులవారికి వీడ్కోలు నొసంగిరి.

కోయిలకుంట్ల,
4-3-44. }

శ్రీ. పి. బోలాశింగ్,

కార్యదర్శి.

WANTED

Wanted a Secondary Grade Trained teacher for Head-master's Post on Grant basis in A. H. E. School, Pedapalli Gollapalem, Repalle Range, Guntur Dt. under the management of Sri B Upendrachari. Apply for full particulars to the address below before 5-5-1944.

(By order)

C. NARAYANAMURTY,

Manager,

A. H. E. School,

PEDAPALLI GOLLAPALEM.

Nizampatam Post,

(Via) Ponnur, Guntur Dt.

Head-master.

24-3-44.

ది 19-2-44 తనివారం మధ్యాహ్నం కాకినాడ మసీదువీధి భారత విద్యాలయంగా కాకినాడ ఎయ్ డెడ్ గూపు టీచర్ల సంఘముతోపాటు సదరు సంఘ ప్రధమ వార్షికోత్సవము శ్రీమతి కోకా కృష్ణ వేణుగూరి యాధిపత్యమున జరుపబడెను. తాలూకాలోని ఎయ్ డెడ్ పాఠశాల యాజమాన్యులును వచ్చిరి. P. R. Collegiate School లో ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నుండిన శ్రీ C. V. అన్నజీరావు గారు ఉపాధ్యాయుల విధులు అడ్డుకులు అను శీర్షికపైనను, శ్రీ M థియాఫిలస్ గారు ఉపాధ్యాయ సంఘములపైనను, జిల్లా ఎయ్ డెడ్ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయ సంఘ కార్యదర్శిగారగు శ్రీ A. సలకంఠం గారు ఉపాధ్యాయుల యొక్కయు, పాఠశాల యాజమాన్యులయొక్కయు పరస్పర బాధ్యతలను గూర్చియు వివరించిరి. శ్రీ రేంజి విద్యాధికులు యీ సభకు వచ్చి మాట్లాడిరి. తరువాత యీ క్రింది తీర్మానములు గావించబడెను.

తీర్మానములు.

1. నెలవారీ గ్రాంటు యిప్పి చవలెననియును,
2. గ్రాంటు స్కేలు హెచ్చింపవలెననియును,
3. కరువుభత్యము శ్రీ లోకల్ బాడీ తాబేదారుల కిచ్చునట్లు యిప్పించవలెననియును,
4. ఆహారదిన వాయిదాగ్రాంటు తరువాత వచ్చు వాయిదా గ్రాంటుతో స్పృహవలసినదనియును,
5. ఉపాధ్యాయునకు 85% గ్రాంటు యిచ్చటకు బడలుగా 100% యిచ్చుచు భవనముగా 15% యాజమాన్యన కిప్పించవలసినదనియును,
6. సం॥గము పొడగున ఒక తరగతి శిక్షకు చేరుబడి కులసిన హాజరు చూపిననాడు ఒక్క ప్రామాణిక నెలలో 35 హాజరునకు తక్కువ వచ్చటవలన ఒక ఉపాధ్యాయుని గ్రాంటు తగ్గించరాదనియును తీర్మానించడమైనది.

తరువాత యింకా సభ ఆల్పహారవిందుతో ముగించబడెను.

కాకినాడ,

19—2—44.

(Sd.) సదాశివుని చక్ర పాణి,

కార్యదర్శి.

మండపేట బాలుర కేంద్రోపాధ్యాయ సంఘము-వార్షికోత్సవము

పై వార్షికోత్సవము ది 11-3-1944 తేదీని శనివారం మధ్యాహ్నము శ్రీ కె. న్యాయనారాయణ, బి.ఎ., గారి అధిపత్యమున మండపేట బోర్డు బాలుర పాఠశాల భవనమున జరిగినది. సభకు రామచంద్రపురం శంజన్మాళ్ళ అడిషనల్ జూనియర్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారు (ఎస్. పి. వి. చలపతిగారును, పలువురు విద్యార్థిమామలును విచ్చేసిరి. ఆల్పహారములూసంగబడినవి.

మండపేటబోర్డు మిడిల్ స్కూలు హెడ్మాస్టరుగారు శ్రీ యె. సత్యనారాయణరావు, బి. ఎ., బి. ఇ.డి., ప్రాథమికవిద్య దాని నిర్వహణము, ఉపాధ్యాయుని బాధ్యత అతని జీవితము, అనువిషయములను గూర్చి చక్కగ ఉపన్యసించిరి.

డాక్టరు స్విభావ్యం వెంకట్రావుగారిచే “మునిత్రయ”చరిత్రనుండియు శ్రీ “శివభారతము”నుండియు కొవ్వపరసము గావింపబడెను.

మండపేట బోర్డు బాలుర పాఠశాల విద్యార్థులచే “విద్యాదానమును” ఏడిదబోర్డు బాలుర పాఠశాల విద్యార్థులచే “దశమగ్రహము” చిద్విలాసము” అను నాటకములను సదరు స్కూలు అసిస్టెంట్ టీచరు శ్రీ హెచ్. తిరుపతిరావుగారిచే “రామదాసు జేలునీనును” అతిరమ్యముగా ప్రదర్శింపబడెను. సభ జయ ప్రథముగాను అంతవై భవముగాను ముగిసెను.

అవసరాల రంగారావు,

కార్యదర్శి.

ఉపాధ్యాయ సభ

సరసరావుపేట గరల్సురేంజీ ఉపాధ్యాయ మహాసభ ఫస్ట్ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్ట్రస్ శ్రీమతి యు. డెల్ బి. ఏ. యల్. టి గారి యాజమాన్యమున 13-3-44 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 4 గంటలనుండి, యు. యల్. సి. యమ్ గరల్సు హయ్యర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలులో జరిగెను. సభకు షుమారు 400 మంది ఉపాధ్యాయ సోదరసోదరీమణులు విచ్చేసిరి, అనేకమంది విద్యాశాఖాధికారులును, యువప్రచారకులును, సభకు విచ్చేసిరి మా సబ్ అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్ట్రస్ శ్రీమతి యు. సీతలక్ష్మి బి. ఏ. యల్. టి గారు కూడ సభవలంకరించియుండిరి. యుపాధ్యాయులచేత స్వాగత పత్రము సమర్పింపబడెను. ఉపాధ్యాయుల విధులను గూర్చియు, ప్రభుత్వము వారికి మనము యుద్ధమున తోడ్పడవలసినవిధమును గూర్చియు, విశ్రుల ముగి గంభీరోపస్యాస మొసంగిరి. వందనకత సమర్పణముతో సభవిరమింపబడెను.

బాలకవి అన్నాప్రగడ వీరరాఘవయ్య

సెక్రటరీ

సంపుటము 30

సంచిక 11

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య

Andhra Rastra Prarambha Vidya

(విద్యావిషయిక మాసపత్రిక)

ఫిబ్రవరి 1942

42/44

సంపాదకులు

శ్రీయుత మహావాది వేంకటరత్నముగారు, బి. ఏ.

వ్యవస్థాపకులు

శ్రీయుత ఈశ్వర వేంకయ్యగారు,

ప్రొఫెసరులు

రామా అండ్ కో.,

హైడ్‌ఆఫీసు — ఏలూరు,

ప్రింట్స్ — మద్రాసు - గుంటూరు - రాజమండ్రి

విషయ సూచిక

1. నిత్యసంకీర్తనము
2. సాయిక్ష్మము
3. హిందూ దేశచరిత్ర (ప్రశస్తి తరములు)
4. బాలభటుడు
5. తెలిసికో
6. ఆరోగ్యశాస్త్రము
7. ప్రపంచము - సహజమండలములు (పాట)
8. భారత దేశస్త్రీలు - విద్య
9. సంక్రాంతి పర్వము
10. వాను దేవుడు
11. వ్రాతలోని తప్పులు
12. నూగుభాగములకు
13. వంచి ఉపాధ్యాయున కుండదగిన లక్షణములు
14. లెక్కలను బోధించునపుడు గమనించవలసిన కొన్ని విషయములు
15. నేతపరిశ్రమలు
16. విద్యార్థులు - క్రమశిక్షణ
17. విశాఖపట్టణము - బాలికాపాఠశాలోపాధ్యాయుల సమావేశము
18. పెందుర్తి కేంద్రోపాధ్యాయుల సమావేశము
19. రేపల్లె తెనాలి తాలూకాల టీచరు మేనేజర్ల సంఘముయొక్క ఎన్నికలు

